

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

(۲ خرداد ماه ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محدثه مرآتی، فریبا توکلی
ریاضی	محمد بخرایی	محمد بخرایی	مهدی ملارمضانی
اقتصاد	مریم بوستان	مریم بوستان	سارا شریفی
ادبیات اختصاصی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری
تاریخ	میلاذ هوشیار	میلاذ هوشیار	آفرین ساجدی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	آفرین ساجدی
جامعه‌شناسی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
منطق و فلسفه سال سوم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی نژاد
روان‌شناسی	پروانه کریمی	پروانه کریمی	آفرین ساجدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی (عمومی)، سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، آفرین ساجدی (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک (عمومی)، لیلا عظیمی (اختصاصی)

ادبیات فارسی (۲) و (۳) و زبان فارسی (۳)

۱- گزینه «۴»

(مهمربوار قهرپیان)
مقام: ماندن، سکونت / دراعه: جبهه، قبا / تاک: درخت انگور / ضجرت: ستیزه‌کاری، دشمنی / استمالت: دل‌جویی
(ادبیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه «۳»

(مهمربوار قهرپیان)
ب) مینو: بهشت (مینا: آبگینه، شیشه)
د) صلوات: درودها
و) کمیت: اسب سرخ مایل به سیاه
(ادبیات فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۳- گزینه «۴»

(مسن اصغری)
معنای «معیوب» برای «سلیم» نادرست است.
سلیم: ساده‌دل، گول، مارگزیده
(ادبیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۴- گزینه «۳»

(مهمربوار قهرپیان)
شکل املائی صحیح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: قضا ← غزا
گزینه «۲»: مهمل ← محمل
گزینه «۴»: ثمین ← سمین
(ادبیات فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

(مهمربوار قهرپیان)
شکل صحیح املائی: مذموم و نکوهیده
(ادبیات فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۶- گزینه «۳»

(مهمربوار قهرپیان)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: طرحی از یک زندگی: پوران شریعت رضوی
گزینه «۲»: خیرات الحسان: محمدحسن خان صنیع‌الدوله (اعتمادالسلطنه)
گزینه «۴»: روزگار سیاه: عباس خلیلی
(ادبیات فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۷- گزینه «۱»

(مهمربوار قهرپیان)
در بیابان‌های تبعید، اثر جبراً ابراهیم جبراً است.
(ادبیات فارسی ۲ و ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه «۳»

(مهمربوار قهرپیان)
تصحیح گزینه «۳»: دیدار ابدی ← مردی در تبعید ابدی
(ادبیات فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۹- گزینه «۱»

(مریم شمیرانی)
تشخیص و استعاره: شنا کردن مردمک چشم / ایهام: مردمک چشم ۱-۲
انسان‌ها / واج‌آرایی: تکرار صامت «د» / اغراق: در بیان شدت اشک شاعر، اغراق دیده می‌شود.
(ادبیات فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۰- گزینه «۴»

(سعید کنج‌بفش زمانی)
در این بیت اسلوب معادله به دلیل ارتباط مصراع‌ها وجود ندارد ولی ایهام در واژه «مهر» ۱- خورشید ۲- محبت دیده می‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: حرف مجاز از سخن / جناس بین «یاد و بار»
گزینه «۲»: «گویایی رنگی داشتن» و «خاموشی بویی داشتن»: حس آمیزی / گلدسته گفتار: تشبیه
گزینه «۳»: جان و جهان: جناس / بار عشق: تشبیه
(ادبیات فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۲»

(ابراهیم رضایی‌مقدم - لاهیجان)
بیت «ب»: استعاره (تشخیص): حوصله صبر تنگ آمده است.
بیت «د»: تشبیه: گفت‌وگوی اهل عالم (مثل) جنگ طفل‌های مکتب است.
بیت «الف»: تناقض: از باد به آسایش رسیدن شمع.
بیت «ج»: حسن تعلیل: علت قرار گرفتن نقطه به صورت عرق بالای واژه سخن آن است که به دنبال انسان‌های فهمیده دویده است.
(ادبیات فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۴»

(عمید اصفهانی)
باغ / بی / بی / برگ / ای / تنها / است / ا / باغ / بان / و / ره / گذاری / ن / است / ا / ۱۷
تکواژ
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: قایق / ای / خواه / م / ساخت / دور / خواه / م / شد / از / این / خاک / بی / غریب ← ۱۴ تکواژ
گزینه «۲»: جان / ان / بی / من / براخیز / ا / او / با / شنوا / ا / بانگ / بی / چاووش ← ۱۴ تکواژ
گزینه «۳»: زیب / ای / کوچک / م / ش / را / ربود / م / ندا / و / گفت / م / ندا / تو / آواره / ای (هستی) ← ۱۴ تکواژ
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

۱۳- گزینه «۴»

(داوود تالش)
دل‌بسته (هسته گروه اسمی) در گزینه «۴»: دل + بست + ه = مشتق - مرکب است.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: مرکب است: رهگذر (ره + گذر)
گزینه «۲»: مشتق - مرکب دارد (دلجویی) ولی وابسته است نه هسته (دل + جو + بی).
گزینه «۳»: مشتق - مرکب دارد (نورسته) ولی وابسته است (نو + رست + ه).
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۱»

(مینا اصیلی‌زاده)
در بیت گزینه «۱» حذف فعل به قرینه معنوی داریم: آخر چه زیانت (باشد)
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۵- گزینه «۴»

(داوود تالشی)
صفت‌ها: گرفتار - سبز - سفید - مهربان / آن - دو - آن - آن - آن = ۹ تا
وابسته‌های پیشین: آن - دو - آن - آن - آن + اسم یا هسته = ۵ تا
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۲»

(مسن پاسیار)
الف) صفت مضاف‌الیه: زمره شاعران پر محصول زبان فارسی
د) واژه‌های «ستایش - فارسی - زیبا» مشتق هستند.
تشریح سایر موارد:
ب) در متن دو مسند وجود دارد که هر دو مسند به همراه حرف اضافه آمده‌اند.
ج) در متن نقش تبعی پیدا نمی‌شود.
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

عربی (۲) و (۳)

(سیدمصدق علی مرتضوی)

۲۶- گزینۀ ۲

«توفّر»: فراهم می کند / «الأمّ الحنون»: مادر مهربان / «الکلی لا یتعبنا»: تا ما را خسته نکند / «هذه الحیاة»: این زندگی

(عربی ۲)، ترجمه، صفحه ۹۶

(حسین رضایی)

۲۷- گزینۀ ۳

«ما خاب»: ناامید نشد (شکست نخورد، ناکام نشد) / «من» (موصول): کسی که / «استشار»: راهنمایی خواست، مشورت کرد / «شاور»: (امر): مشورت کن / «تلدغ»: گزیده شوی (نیش زده شوی) / «جحر»: سوراخی، یک سوراخ / «مرتین»: دوبار

(عربی ۳)، ترجمه، ترکیبی

(سیدمصدق علی مرتضوی)

۲۸- گزینۀ ۳

«جیبی»: پاسخ می دهد / «قبل أن»: قبل از این که / «یسمع کلام الناس»: (در این جا) سخن مردم شنیده شود / «یحکم»: داوری می کند / «امور الناس»: کارهای مردم / «دون العلم»: بدون علم

(عربی ۲)، ترجمه، ترکیبی

(رضا معصومی)

۲۹- گزینۀ ۴

«ینبغی للمؤمن»: شایسته مؤمن است / «أن لا یقول»: که نگوید / «مهما»: هر چند، گرچه / «یسر»: خوشحال نماید، شاد گرداند

(عربی ۳)، ترجمه، ترکیبی

(مهران ترکمان)

۳۰- گزینۀ ۴

«کلّ هذه»: تمام (همۀ) این ها / «سببها»: علتش / «منحه الله إیّاه»: خداوند آن را به او بخشیده است

(عربی ۲)، ترجمه، ترکیبی

(فارج ازکشور ۸۸)

۳۱- گزینۀ ۴

ترجمۀ صحیح عبارت، چنین است: «معلم صبر را بین دانش آموزانش به ارث می گذارد»

(عربی ۳)، ترجمه، ترکیبی

(علی اکبر ایمان پرور)

۳۲- گزینۀ ۲

طبق معنی «روزگار را گوناگون (مختلف) یافتم، در حالی که می گردید؛ پس نه اندوهی دوام دارد و نه شادی ای»، گزینۀ «۲»: «روزگار دو روز است، روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو» نیز دلالت بر یکسان نبودن شرایط دنیا و تغییر آن دارد و صحیح می باشد.

(عربی ۳)، مفهومی، ترکیبی

(سیدمصدق علی مرتضوی)

۳۳- گزینۀ ۳

نمی توانیم: «لا نقدر» / حرف بزنیم: «أن نتحدّث» / هرگز تأیید نخواهد شد: «لن یؤیّد» / باید صرف کنیم: «لنبذل» / زمان هایمان: «أوقاتنا» / کارهای مهم: «الأعمال الخطیرة»

(عربی ۲)، تعریب، ترکیبی

(امسان برزگر)

۱۷- گزینۀ ۲

پیام محوری بیت صورت سؤال شفاعتگری حضرت علی (ع) در قیامت است که این مفهوم در گزینۀ «۲» نیز دیده می شود.

تشریح گزینه های دیگر

گزینۀ «۱»: بهشت بی روی دوست، دوزخ است.
گزینۀ «۳»: پشیمانی و چشم اشکبار نجات دهنده گنه کار از دوزخ است.
گزینۀ «۴»: در صورتی به وصال یار می رسم که لطف و عنایت او شامل حالم شود.
(ادبیات فارسی ۲، مفهومی ۳، صفحه ۲)

(مبینا اصبلی زاده)

۱۸- گزینۀ ۱

مفهوم ابیات گزینۀ «۲»، «۳» و «۴» توصیه بر خاموشی و فواید آن دارد، در حالی که بیت گزینۀ «۱» به مفهوم جواب ابلهان خاموشی است، اشاره دارد.
(ادبیات فارسی ۲، مفهومی ۳، صفحه ۴۰)

(کاظم کاظمی)

۱۹- گزینۀ ۳

بیت گزینۀ «۳» به وحدت وجود اشاره دارد و موضوعی عرفانی را بیان می کند اما سایر گزینه ها بیانگر این مفهومند که اتحاد رمز موفقیت و پیروزی است.
(ادبیات فارسی ۲، مفهومی ۳، صفحه ۷۲)

(منسن اصغری)

۲۰- گزینۀ ۱

مفهوم بیت مورد سؤال: شاعر صبح هنگام نالان است و آه او به آسمان می رود و چشم هایش نیز پر از اشک خونین است.

مفهوم «نالان بودن و اشکریزان بودن شاعر» در گزینۀ «۱» مرتبط نیز بیان شده است. مفهوم بیت گزینۀ «۱»: رفتن به کوی معشوق، موجب کشته شدن و نابودی شاعر است و خون او موجب سرخی شفق شده است.

(ادبیات فارسی ۲، مفهومی ۳، صفحه ۱۶۸)

(مرتضی منشاری)

۲۱- گزینۀ ۴

در بیت صورت سؤال و گزینۀ «۴» به «امیدوار نبودن به خیر کسان و در امان ماندن از شرّ آنها» تأکید شده است.
(ادبیات فارسی ۳، مفهومی ۳، ترکیبی)

(مرتضی منشاری)

۲۲- گزینۀ ۴

مفهوم بیت سؤال: عظمت پروردگار مانند خورشید درخشان در دل هر ذره نهفته است. از گزینۀ «۴» نیز چنین مفهومی دریافت می شود.

(ادبیات فارسی ۳، مفهومی ۳، ترکیبی)

(مبینا اصبلی زاده)

۲۳- گزینۀ ۲

ابیات گزینۀ «۱»، «۳» و «۴» به عاجز بودن انسان و مخلوقات در برابر اراده و مشیت حق تعالی اشاره دارند، اما بیت گزینۀ «۲» به عظمت انسان و توجه به درون اشاره کرده است.
(ادبیات فارسی ۳، مفهومی ۳، ترکیبی)

(فاخره یعقوبی)

۲۴- گزینۀ ۲

بیت گزینۀ «۲» با عبارت صورت سؤال ارتباط معنایی دارد.
در هر دو بیت به این نکته اشاره شده که داشتن همت بلند و نفس شریف، سبب می شود آدمی از جایگاه پایین به مراتب عالی و بالا برسد.

(ادبیات فارسی ۳)، مفهومی ۳، صفحه ۵۱)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۲۵- گزینۀ ۲

مفهوم گزینۀ «۱»، «۳» و «۴»، «دل نیستن به دنیا و بیان بی وفایی آن» است. مفهوم گزینۀ «۲»، «تکوهش غفلت» است.

(ادبیات فارسی ۳، مفهومی ۳، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۴۰- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مجرد ثلاثی» نادرست است.

گزینه «۲»: «مجرد ثلاثی و لازم» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «مبنی للمجهول و نائب فاعله...» نادرست‌اند.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۴۱- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جامد و نعت و مجرور بالتبعية...» نادرست‌اند.

گزینه «۲»: «نعت و منصوب بالتبعية» نادرست است.

گزینه «۴»: «اسم فاعل (مصدره: خطبة) و خبر «أن» و مرفوع» نادرست‌اند.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

(اسماعیل یونس‌پور)

۴۲- گزینه «۱»

فعل «يَدْعُونَ» از ریشه «و د ع» مثال واوی است.

«يَدْعُونَ» فعل معتل ناقص از ریشه «و د ع» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أرْج» از ریشه «ر ج و» معتل و ناقص است.

گزینه «۳»: «تُعْفُ» از ریشه «ع ف و» معتل و ناقص است.

گزینه «۴»: «جَرَّت» از ریشه «ج ر ی» معتل و ناقص است.

(عربی (۳)، معتلات، صفحه‌های ۲۷، ۴۷ و ۴۸)

(رضا معصومی)

۴۳- گزینه «۴»

اسم‌های مقصور در هر سه حالت رفعی، نصبی و جری، علامت اعراب شان تقدیری است. «فتی» در این گزینه اسم مقصور و تقدیراً منصوب است.

(عربی (۲)، انواع اعراب، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

(اسماعیل یونس‌پور)

۴۴- گزینه «۴»

در این عبارت «كُلُّ» مبتدا و جمله فعلیه «يُنْفَعُ الناس» خبر و محلاً مرفوع است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فيه» جار و مجرور، شبه جمله خبر مقدم و اسم موصول «ما» مبتدای مؤخر است.

گزینه «۲»: در این عبارت مبتدا و خبر به کار نرفته است و جمله فعلیه است.

گزینه «۳»: در این عبارت «الأسماك» مبتدا و شبه جمله «مِن الأَطعمَةِ» خبر و محلاً مرفوع است.

(عربی (۲)، انواع جملات، صفحه ۱۵)

(حصین رضایی)

۴۵- گزینه «۱»

«عِزًّا» و «تَعَبًا» مفعول به برای دو فعل متعدی جمله هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «شوقاً».

گزینه «۳»: «بتغاء».

گزینه «۴»: «خَذَر» مفعول له هستند.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(درویشعلی ابراهیمی)

۳۴- گزینه «۲»

وظیفه ما: «وظیفتنا، واجبتنا/ کار کردن: «العمل»/ ساختن: «صنع»/ کشوری: «بلاد»/ آباد: «معمورة»/ آزاد: «حرّة»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا يبق الضيف في منزل صديقه كثيراً حتى لا يتضجراً»

گزینه «۳»: «أنا رغم حبّ شيء أعطيه فقيراً!»

گزینه «۴»: «قمت من مجلسي لأكرم معلّمي ولأؤدّي حقّه»

(عربی (۲)، تعريب، ترکیبی)

ترجمه متن درک مطلب:

«انسان هنگامی که کاری انجام می‌دهد، پس بر اوست که به نیکی آن را انجام دهد، زیرا خداوند بنده‌ای را دوست دارد که وقتی کاری را انجام می‌دهد آن را استوار (درست) انجام بدهد. و این امر همه را شامل می‌شود از دانش‌آموز و معلم یا کارگر و مهندس و... و تأسفاً او است که این فرهنگ بد در جان‌های امت ما وارد شده است که برای شخصیت مخاطب یا بهایی که آن را می‌پردازد اثری در کیفیت آن چه بدان اقدام می‌کنیم برای او وجود دارد، و این کاری نکوهش شده است که قرآن و سنت آن را انکار می‌کنند. گفته می‌شود همانا در قرن‌های نخست بعد از اسلام وقتی علامت «الله اکبر» بر روی کالاها (چیزها) مشاهده می‌شد بر خوبی ساخت آن چیز دلالت می‌کرد، اما الان...؟! پس باید عبرت بگیریم و تلاش کنیم تا عزت‌مان را بازگردانیم!»

(فارج از کشور، ۸۹)

۳۵- گزینه «۴»

«چرا مردم بر خوبی کالا پس از مشاهده علامت «الله اکبر» حکم می‌کردند؟» پاسخ صحیح گزینه «۴» است: «زیرا آن‌ها می‌فهمیدند که آن از سرزمین‌های اسلامی آمده است.»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۳۶- گزینه «۱»

طبق متن، «عبرت در این است که ما از اصحاب قدرت (قدرتمندان) بودیم.»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۳۷- گزینه «۴»

با توجه به عبارت سؤال (همانا خداوند بنده‌ای را که وقتی کاری را انجام می‌دهد آن را محکم انجام می‌دهد، دوست می‌دارد)، می‌توان دریافت که تنها گزینه «۴» که می‌گوید: «همانا خداوند به کمیت کار نمی‌نگرد بلکه به کیفیت آن می‌نگرد.» از نظر مفهوم با آن تناسب دارد.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۳۸- گزینه «۴»

حرکت گذاری صحیح کَلّ عبارت، این چنین است:

«مِنَ الْمُؤَسِّفِ أَنْ هَذِهِ الثَّقَافَةُ السَّيِّئَةُ قَدْ دَخَلَتْ فِي نَفُوسِ أُمَّتِنَا.»

(عربی (۲)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

(فارج از کشور، ۸۹)

۳۹- گزینه «۱»

حرکت گذاری صحیح کَلّ عبارت، این چنین است:

«فِي الْقُرُونِ الْأُولَى بَعْدَ الْإِسْلَامِ... كَانَتْ عَلَامَةً «لِللَّهِ أَكْبَرُ» تُشَاهَدُ عَلَى الْبِضَائِعِ.»

(عربی (۲)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

دین و زندگی (۲) و (۳)

۵۱- گزینه «۴»

(مفسر ابراهیم مازنی)

خداوند آن چه در آسمانها و زمین (جهان و مافیها) است را برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آنها را در وجود او قرار داده است. اینها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرمی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است. در این راستا، خداوند، ودیعه‌ها و موهبت‌هایی هم‌چون عقل، اختیار و ... در وجود انسان قرار داده است.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۶)

۵۲- گزینه «۱»

(مفسر رضایی‌نقا)

مطابق با آیه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»، علت به دور بودن عبث‌آفرینی از خلقت خداوند، بازگشت به سوی اوست: «وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ». بیهوده نبودن خلقت جهان، بیانگر حکمت الهی و دلیل بر ضرورت معاد است.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۱ و ۶۳)

۵۳- گزینه «۱»

(مفسر رضایی‌نقا)

در برهان عدل که دلیلی بر ضرورت معاد است، می‌گوییم: بسیاری از اعمال صالح و هم‌چنین جرائم را در این دنیا نمی‌توان به‌طور کامل پاداش و کیفر داد. این که شکی در وقوع معاد نیست: «لا ريب فيه»، نوعی از تأکید بر قطعیت معاد: «لیجمعنکم الی یوم القیامة» است.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

۵۴- گزینه «۳»

(مفسر رضایی‌نقا)

از دقت در ترجمه آیه: «أَنگاه که مرگ یکی از آنها فرا رسد می‌گوید: پروردگارا مرا بازگردانید باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آن چه را در گذشته ترک کرده‌ام؛ هرگز! این سخنی است که او می‌گوید و پیش‌روی آنها برخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.» ترک عمل صالح نشان‌دهنده کافر و مشرک بودن این افراد است: «لَقَلْبِی أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» و کم‌ارزش بودن سخن کافران در عبارت «كَلِمًا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا» مشهود است.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۶۹)

۵۵- گزینه «۳»

(مفسر رضایی‌نقا)

نفخ صور، واقعه سهمگینی است که قرآن کریم از آن به «صیحه» یاد کرده است این صدای مهیب (هیبت) آسمانها و زمین را فرا می‌گیرد. هم‌چنین از آیات قرآن کریم استنباط می‌شود که تغییرات آسمانها و زمین، تحولی عظیم است و چنان گسترده و عمیق است که آسمانها و زمین به آسمانها و زمینی دیگر تبدیل می‌شوند.

(دین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه ۷۹)

۵۶- گزینه «۱»

(مفسر رضایی‌نقا)

دوزخیان گاهی دیگران را مقصر می‌شمارند و می‌گویند: «شیطان و بزرگان ما سبب گمراهی (ضلالت) ما شدند.» شیطان می‌گوید: «من فقط شما را فراخواندم و شما نیز این دعوت را پذیرفتید. مرا ملامت نکنید خود را ملامت کنید.»

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه ۸۸)

۴۶- گزینه «۳»

(اسماعیل یونس‌پور)

در این عبارت «کان» از افعال ناقصه و «عید» اسم کان و مرفوع و «یوماً» خبر کان و منصوب و «مبارکاً» صفت آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الیوم» مفعول فیه و «اعمال» مفعول به است.

گزینه «۲»: «هذه» مفعول فیه و «الایام» عطف بیان است.

گزینه «۴»: «عند» مفعول فیه است.

(عربی (۲)، منصوبات، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۴۷- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۳)

در این گزینه، «أَنْ یَعْفُو» خبر «عسی» (از افعال مقاربه) و از نوع جمله فعلیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «له» خبر «لا»ی نفی جنس و از نوع شبه جمله (جار و مجرور) است.

گزینه «۲»: «فی قلق» خبر «مادمت» (از افعال ناقصه) و از نوع شبه جمله است.

گزینه «۳»: «مثل» خبر «لاتکون» (از افعال ناقصه) و از نوع مفرد است.

(عربی (۲)، توابع، صفحه ۱۱۵)

۴۸- گزینه «۱»

(ولی‌الله نوروزی)

فعل «یزداد» یکی از فعل‌های تمییز طلب می‌باشد و از نظر معنا ابهام دارد، در نتیجه کلمه «قوة» تمییز نسبت می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۲» کلمه «ذرة»، در گزینه «۳» کلمه «أحد عشر» و در گزینه «۴» کلمه «کوباً» به عنوان علامت‌های تمییز مفرد می‌باشند که خودشان به تنهایی ابهام دارند و در ادامه، کلمات «خیراً - کوباً - شایاً» رفع ابهام از یک کلمه ماقبل می‌کنند.

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۴۹- گزینه «۲»

(سید مفسر علی مرتضوی)

جمله قبل از اِلَّا ناقص و ناتمام است و نیاز به مفعول به (مستثنی منه) دارد. مستثنی منه در سایر گزینه‌ها موجود و جمله قبل از حرف استثنا کامل است.

(«زخارف، ضمیر «تا» و تلامیذ» مستثنی منه هستند.)

(عربی (۳)، منصوبات، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۵۰- گزینه «۲»

(امیر طریقی)

در این گزینه هیچ یک از موارد علوم بلاغی (آرایه‌های ادبی عربی که در کتاب درسی آمده است) به‌کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تأکید در کلام به‌کار رفته است: آوردن «واو» قسم و «إن» و نیز «لام» مفتوح بر سر خبر «إن».

گزینه «۳»: دانش به روشنائی تشبیه شده است.

گزینه «۴»: دو کلمه «القدم» و «الندم» جناس ناقص اختلافی دارند.

(عربی (۳)، بلاغت، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۴»

(مفسر رضایی‌قا)

در عبارت «لا اله الا الله»، به ترتیب به تبری و تولی به عنوان پایه‌های دینداری اشاره شده است. اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند. (تبری) اگر می‌خواهیم محبت خدا در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت و دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. (تولی)

(دین و زندگی ۲، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۱۹ و ۱۲۰)

۵۸- گزینه «۴»

(مفسر رضایی‌قا)

اگر کسی که روزه است، بعد از ظهر مسافرت کند، نمازهایش در سفر شکسته است ولی باید روزه‌اش را تا آخر روز ادامه دهد. البته این حالت در شرایطی است که سفرش حرام نباشد، کم‌تر از ده روز باشد و مسافت رفت او بیش از چهار فرسخ و مجموع مسافت رفت و برگشت او نیز بیش از هشت فرسخ باشد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۸۴ و ۱۸۷)

۵۹- گزینه «۲»

(مفسر رضایی‌قا)

به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم شود، پوشش و آراستگی ظاهری جلوه‌گاه زیبایی‌های روح و شخصیت متعالی انسان می‌گردد. امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.»

(دین و زندگی ۲، درس ۱۲، صفحه ۱۳۰)

۶۰- گزینه «۲»

(هادی ناصری)

امینیتی که در اثر اذیت نشدن، به عنوان فایده حجاب مطرح است، در عبارت قرآنی «فَلَا يُؤْذِنُ وَ كَانِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا» مطرح شده است و براساس همین عبارت، آنان که قبل از نزول آیه امر به حجاب، آنرا مراعات نمی‌کردند، مورد مغفرت و رحمت خدا واقع می‌شوند.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۳۶)

۶۱- گزینه «۴»

(سکینه گلشنی)

واحد بودن دین الهی و وحدت تعالیم انبیا و سفارش خدا به تبلیغ دین واحد و عدم تفرقه در آن، از ترجمه آیه «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.» برداشت می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۱)

۶۲- گزینه «۲»

(صالح امصالح)

در جامعه جاهلی عصر نزول قرآن، سخن گفتن از علم دوستی و عدالت خواهی، نشان از تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت است.

این که قرآن کریم درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، اما نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند، مبتنی انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۴۲)

۶۳- گزینه «۳»

(مفسر ابراهیم مازنی)

اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را براساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. تشکیل حکومت اسلامی و ولایت به عنوان مهم‌ترین پایه اسلام، در این قسمت از حدیث امام باقر (ع) تبیین شده است: «... وَ لَمْ يَنَظُرْ بَشِيءٌ كَمَا نُوذِيَ بِالْوِلَايَةِ.»

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۶۴- گزینه «۲»

(مفسر آقاصالح)

پیامبر اکرم به‌طور مکرر از جمله در روزهای آخر عمر خود حدیث ثقلین را بیان می‌فرمود. عبارت «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ»: «من در میان شما دو چیز گرانبها می‌گذارم»، به ترک مردم توسط رسول خدا (ص) با مرگ خود اشاره می‌کند. در عبارت «مَا أَنْ تَمْسُكْتُمْ بِيَمَانِي أَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»: «اگر به این دو ثقلین تمسک جوید، هرگز گمراه نمی‌شوید» با اشاره به همراه نشدن در اثر پیروی از ثقلین، به درست بودن راه آنان و عصمت اهل بیت (ع) اشاره شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۶۵- گزینه «۳»

(سکینه گلشنی)

مقصود امام رضا (ع) از حدیث سلسله الذهب این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است. با دقت در شیوه بیان و سند این روایت (من از پدرم، امام کاظم شنیدم و ایشان از پدرش ...) چرایی نامیده شدن این روایت به سلسله الذهب (زنجیره طلا) را می‌توان فهمید.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۰)

۶۶- گزینه «۳»

(صالح امصالح)

در آیه «وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ لِرَبِّهَا عِبَادِيَ الصَّالِحِينَ»، طرح الهی پایان تاریخ و ارث‌بری زمین توسط بندگان شایسته خدا مطرح شده است و ابتدا در ذکر (تورات) و سپس زبور، این موضوع آمده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۱۸)

۶۷- گزینه «۴»

(مرتضی مستنیر کبیر)

براساس تدبیر حکیمانه خداوند، امام علی (ع) و امامان معصوم از نسل ایشان، جانشینی رسول خدا (ص) را بر عهده گرفتند و از جانب خدا به ولایت و رهبری جامعه برگزیده شدند. اما نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت و طبق هشدار قرآنی «انقلبتم علی اعقابکم» اکثر مردم به جاهلیت بازگشتند. البته در ادامه آیه خداوند کسانی را که سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت باشند، به پاداش وعده می‌دهد: «وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۴، ۸۵، ۸۸)

۶۸- گزینه «۱»

(هادی ناصری)

امام علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر توصیه می‌کند: «در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.» هم‌چنین ایشان می‌فرمایند: «کسانی را که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند از خود دور کن زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱۲، صفحه ۱۳۶)

۶۹- گزینه «۴»

(مفسر رضایی‌قا)

خداوند نعمت هدایت را با وجود انبیا و اولیای خود تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را به انسان‌ها نشان داده است. فرمان خدا به اطاعت از «اولی الامر» که همان امامان دوازده‌گانه شیعه هستند، در آیه «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ...»: «ای مومنان از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی امرتان اطاعت کنید.» جلوه یافته است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵ و ۹، صفحه‌های ۵۹ و ۱۱۰)

زبان انگلیسی ۳

۷۶- گزینه ۴

(میرفیسین زاهری)

ترجمه جمله: «هر قدر که فیلم ادامه می‌یافت، خسته‌کننده‌تر می‌شد و ما سینما را ترک کردیم.»

- (۱) علاقمند
(۲) کسل، خسته
(۳) جالب
(۴) خسته‌کننده

نکته مهم درسی

صفت فاعلی (ing + فعل) برای نشان دادن ایجاد حالتی به کار می‌رود. در ضمن با توجه به معنای جمله، گزینه «۴» صحیح است. (گرامر)

۷۷- گزینه ۱

(بهرام سنگیری)

ترجمه جمله: «بعد از یک بحث طولانی با او، تصمیم گرفتم نهایت تلاشم را بکنم و سعی کنم که اشتباهات احمقانه بیش از حدی انجام ندهم.»

نکته مهم درسی

بعد از فعل "decide" از مصدر یا همان فعل با "to" استفاده می‌شود. بعد از فعل "try" هم فعل با "to" و هم فعل "ing" دار به کار می‌رود. اگر منظور گوینده «امتحان کردن کاری» باشد، فعل بعدی به صورت "ing" دار نوشته خواهد شد؛ ولی اگر هدف «سعی کردن برای انجام کاری» باشد، فعل بعدی به صورت مصدر با "to" به کار می‌رود. (گرامر)

۷۸- گزینه ۳

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «الف: آیا دیوید به میهمانی ما می‌آید؟»

ب: نه، او قصد داشت که بیاید، اما نتوانست برای بچه‌هایش پرستار بچه پیدا کند.»

نکته مهم درسی

از گذشته ساختار «شکل ساده فعل + be + going to» برای اشاره به کاری که تصمیم داشتیم در گذشته انجام دهیم، اما انجام ندادیم، استفاده می‌کنیم. (گرامر)

۷۹- گزینه ۴

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «تغذیه خوب برای [وضعیت] سلامتی خوب، مهم است. علاوه بر این، آن کمک می‌کند که شما را جذاب‌تر نماید.»

(۱) در غیر این صورت
(۲) با این حال، با وجود این
(۳) به بیان دیگر
(۴) علاوه بر این

۸۰- گزینه ۴

(بهرام سنگیری)

ترجمه جمله: «در حقیقت، مکس انکار می‌کند که باعث تصادف شد، اما من مطمئنم او [این کار را] انجام داد.»

(۱) اجازه دادن
(۲) چرخیدن
(۳) دروغ گفتن
(۴) انکار کردن

۸۱- گزینه ۲

(بهرام سنگیری)

ترجمه جمله: «خوشبختانه، تمام افراد مجروح در صحنه حادثه در خصوص بریدگی‌ها و کوفتگی‌ها درمان شدند.»

(۱) رویداد
(۲) صحنه، منظره
(۳) بشقاب
(۴) حس

۸۲- گزینه ۴

(بهرام سنگیری)

ترجمه جمله: «این رویداد موفقیت بزرگی برای تیم ما بود و من مایلیم از هر کسی که در این رقابت شرکت کرد تشکر کنم.»

(۱) از هم باز کردن، جدا کردن
(۲) درآوردن لباس
(۳) اتفاق افتادن
(۴) شرکت کردن

۸۳- گزینه ۴

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «تعداد شگفت‌انگیزی از کلمات انگلیسی از زبان‌های آلمانی، فرانسوی و حتی عربی می‌آیند.»

(۱) دقیق
(۲) امکان‌پذیر
(۳) خوشمزه
(۴) شگفت‌انگیز

۸۴- گزینه ۳

(مهمر سهرابی)

ترجمه جمله: «برای مقدار کاغذی که می‌تواند بازیافت شود، محدودیت‌های فنی وجود دارد و برخی محصولات کاغذی نمی‌توانند برای استفاده مجدد جمع‌آوری گردند.»

(۱) نمونه
(۲) الگو
(۳) محصول
(۴) ویژگی

۸۵- گزینه ۳

(مهمر سهرابی)

ترجمه جمله: «این ویژگی‌ها در ابتدای راه‌اندازی در سایت نبودند، زیرا اطلاعات لازم هنوز وجود نداشت.»

(۱) صادق
(۲) آهسته
(۳) لازم، ضروری
(۴) بین‌المللی

۷۰- گزینه ۴

(مهمر رضایی‌نیا)

پسر و دختر جوان، با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی و بسیاری از صفات اخلاقی دیگر را در خود پدید می‌آورند (به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند).

عبارت قرآنی «و جعل بینکم مودة و رحمة»: «و میان شما دوستی و رحمت قرار داد»، به رشد اخلاقی و معنوی در سایه ازدواج اشاره دارد. دقت شود که تحکیم وحدت روحی زوجین و پرورش بندگان خدا، مربوط به هدف رشد و پرورش فرزندان است (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲) و عبارت «لتسکنوا الیها» به هدف «انس با همسر» در ازدواج اشاره دارد. (نادرستی گزینه‌های «۲ و ۳»)

(زین و زندکی ۳، درس ۱۴، صفحه‌های ۱۷۱ و ۱۸۰)

۷۱- گزینه ۴

(مهمر رضایی‌نیا)

یکی از مصادیق پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع)، مراجعه به عالمان دین است که در حدیث «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا ...» به مراجعه به راویان حدیث، فرمان داده شده است.

یکی دیگر از مسئولیت‌های منتظران ظهور امام زمان (عج)، تقویت معرفت و محبت به امام است که در حدیث «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة» به آن اشاره گردیده است.

(زین و زندکی ۳، درس ۵ و ۱۰ و ۱۱، صفحه‌های ۶۱ و ۱۲۳ و ۱۳۶)

۷۲- گزینه ۲

(مهمر رضایی‌نیا)

عموم مردم در اعتقادات و عمل، دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه خود هستند و آن‌ها را اسوه قرار می‌دهند.

یکی از اقدامات مهم ائمه اطهار (ع)، تربیت شاگردان و دانشمندان برجسته و بزرگ بود. آنان شخصیت‌های برجسته‌ای تربیت کردند که اندیشه‌های اسلام راستین را در جهان گسترش دادند.

(زین و زندکی ۳، درس ۷ و ۸، صفحه‌های ۹۱ و ۱۰۱)

۷۳- گزینه ۳

(مهمر رضایی‌نیا)

امام حسین (ع) در زمان معاویه همان روش برادر بزرگوارش (صلح) را پیش گرفت و تا معاویه زنده بود، علیه او جهاد نکرد، ولی با انتقادهای شدید از او، مردم را آگاه می‌کرد. وقتی یزید به حکومت رسید امام روش خود را تغییر داد و متناسب با شرایط جدید تصمیم گرفت زیر بار بیعت یزید نرود و علیه وی قیام کند. رفتار و کردار یزید آن قدر از اسلام دور و بیگانه بود که امام حسین (ع) می‌دانست اگر به حکومتش ادامه دهد، حقیقت اسلام نابود خواهد شد.

(زین و زندکی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۴)

۷۴- گزینه ۳

(مهمر رضایی‌نیا)

یکی از علت‌های مبارزه امامان با حاکمان این بود که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند، امامان نیز وظیفه داشتند که بر اساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند. نهی از داوری بردن به طاغوت و این حاکمان غاصب و ظالم، در آیه «لم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت ...» بیان شده است.

(زین و زندکی ۳، درس ۴ و ۸، صفحه‌های ۵۰ و ۱۰۳)

۷۵- گزینه ۴

(مهمر رضایی‌نیا)

فرشتگان به ظالمان خطاب کرده و از احوالات آن‌ها می‌پرسند و در مقابل آن‌ها پاسخ داده و خود را از مستضعفین بر روی زمین معرفی می‌کنند.

در برزخ، ملائکه به بهشتیان سلام می‌کنند و ورود آن‌ها به بهشت را خوش آمد می‌گویند.

(زین و زندکی ۲، درس ۷، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۹۳- گزینه ۱) ترجمه جمله: «متن کدام دنباله وقایع را توصیف می کند؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۹۴- گزینه ۴) ترجمه جمله: «انگل‌ها روی موجودات دیگر تأثیر می‌گذارند. چه مدرکی در متن این جمله را تأیید می‌کند؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۹۵- گزینه ۲) ترجمه جمله: «موجوداتی که انگل‌ها روی آن زندگی می‌کنند یا در آن‌ها زندگی می‌کنند، میزبان نامیده می‌شوند.» نمونه‌ای از یک موجود زنده میزبان که در این متن توصیف شده چیست؟
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۹۶- گزینه ۳) ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

بدون آب، زندگی روی زمین غیرممکن می‌بود. هیچ انسان، هیچ نوع حیوان و گیاهی وجود نمی‌داشت. آب فقط برای نوشیدن نیست. دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و سایر مقادیر زیاد آب نیز زیستگاه حیات وحش هستند. چگونه می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که برای انسان‌ها و طبیعت به اندازه کافی آب وجود دارد؟ استفاده از آب به‌طور عاقلانه و بدون هدر دادن، می‌تواند به حفظ آن کمک کند. این امر به‌ویژه مهم است، زیرا تغییرات اقلیمی احتمال خشکسالی را افزایش می‌دهد. به سادگی با بستن شیر آب در حالی که مسواک می‌زنید، تقریباً دو گالن آب ذخیره می‌شود. این مقدار هدر رفت آب را برای خانواده خود حساب کنید! آیا می‌توانید به روش‌های دیگری که شما و خانواده‌تان می‌توانید در مصرف آب صرفه‌جویی کنید، فکر کنید؟
وقتی آب از زهکش پایین می‌رود، کجا می‌رود؟ وقتی دوش می‌گیرید، در مورد این که چه اتفاقی برای آب صابون رخ می‌دهد فکر کنید وقتی که در حال سر خوردن در زمین است. به احتمال زیاد به یک تصفیه‌خانه می‌رود و در آنجا کارهایی روی آن صورت می‌گیرد، تمیز می‌شود و در رودخانه یا دریاچه محلی رها می‌شود. به این ترتیب، آب دائماً بازیافت می‌شود. ما از آب با این همه قدمت برای رفع نیازهای مدرن خود استفاده می‌کنیم. هرگز آب کره زمین تمام نمی‌شود. هنوز هم با وجود تعداد زیاد جمعیت که هر روز از آب بیشتری استفاده می‌کنند، بعضی جاها برای تهیه آب تمیز و آشامیدنی برای همه تلاش می‌کنند و. هنگامی که شهرها و شهرک‌ها کم‌آب می‌شوند، آب تمیز برای حیات وحش، تالاب‌ها و سایر زیستگاه‌ها کمیاب‌تر می‌شود. آب یک منبع طبیعی ضروری است.

۹۷- گزینه ۱) ترجمه جمله: «متن چه چیزی را توصیف می‌کند؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۹۸- گزینه ۴) ترجمه جمله: «جملات زیر را از متن بخوانید. «به‌سادگی با بستن شیر آب در حالی که مسواک می‌زنید، تقریباً دو گالن آب ذخیره می‌شود. این مقدار هدر رفت آب را برای خانواده خود حساب کتاب کنید!» این نتیجه‌گیری چه اطلاعاتی را تأیید می‌کند؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۹۹- گزینه ۱) ترجمه جمله: «چرا آب تمیز برای حیات وحش، تالاب‌ها و سایر زیستگاه‌ها حتی کمیاب‌تر می‌شود وقتی شهرها و شهرک‌ها میزان آب شربشان کم می‌شود؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه ۴) ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»
(امیرمسین مرار)
(درک مطلب)

۸۶- گزینه ۲) ترجمه جمله: «توجه کنید که رفتار اساساً مشابهی در بزرگراه‌های کشورهای دیگر مشاهده می‌شود.»
(پورام دستگیری)
(۱) به آرامی
(۲) اساساً
(۳) اخیراً
(۴) با بی‌توجهی
(واژگان)

۸۷- گزینه ۴) ترجمه جمله: «من حساب خودم را نگه می‌دارم و به کسی اجازه نمی‌دهم از پولی که دارم با خبر شود.»
(مهمر سهراب)
(۱) شرکت
(۲) نتیجه
(۳) ورقه
(۴) گزارش، حساب
(واژگان)

ترجمه متن گلوزت:

ورزش‌ها و بازی‌ها در زندگی شما چه نقشی ایفا می‌کنند؟ ورزش‌ها معمولاً همه قالب‌های فعالیت‌ها بازی‌های جسمانی رقابتی هستند که از طریق مشارکت سازمان یافته به منظور بهبود یافتن توانایی‌ها و مهارت‌های جسمانی‌مان، در ضمن فراهم کردن سرگرمی‌هایی برای شرکت‌کننده‌ها و در بعضی موارد، تماشاگران استفاده می‌شود. به‌نظر می‌رسد برخی از مردم فکر می‌کنند که ورزش‌ها و بازی‌ها امور بی‌اهمیتی برای انجام دادن هستند. آن‌ها ترجیح می‌دهند که به سینما بروند، رادیو گوش بدهند یا حتی بخوابند. اما آن‌ها (ورزش‌ها و بازی‌ها) از جهات زیادی مفید هستند. آن‌ها بدن‌هایمان رو قوی می‌کنند، مانع از جاقی بیش از حد ما می‌شوند و ما را سالم نگه می‌دارند. اما این‌ها تنها کاربرد آن‌ها نیستند. آن‌ها تمرین ارزشمندی در با هم کار کردن چشم‌ها، مغز و عضلاتمان به ما می‌دهند.

۸۸- گزینه ۱) رقابتی
(علیرضا یوسف‌زاده)
(۱) آرام
(۲) آگاه
(۳) ممکن، محتمل
(۴) آگاه
(کلوزتست)

۸۹- گزینه ۲) توضیح دادن
(علیرضا یوسف‌زاده)
(۱) بهبود بخشیدن
(۲) ضبط کردن
(۳) اطلاع دادن
(۴) ضبط کردن
(کلوزتست)

۹۰- گزینه ۳) به‌خاطر آوردن
(علیرضا یوسف‌زاده)
(۱) اجازه دادن
(۲) رخ دادن
(۳) ترجیح دادن
(۴) رخ دادن
(کلوزتست)

۹۱- گزینه ۲) اشتباه
(علیرضا یوسف‌زاده)
(۱) حافظه، خاطره
(۲) قصد، هدف
(۳) عاطفه
(۴) قصد، هدف
(کلوزتست)

۹۲- گزینه ۱) ارزشمند
(علیرضا یوسف‌زاده)
(۱) بی‌دقت
(۲) دستوری
(۳) دردناک
(۴) دستوری
(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

بیشترین موجودات زنده روی زمین کدامند؟ مگس‌ها؟ مورچه‌ها؟ پرنده‌ها؟ ماهی‌ها؟ اگر یکی از آن‌ها را حدس زده‌اید، دوباره حدس بزنید. بیشترین موجودات زنده روی کره زمین، موجودات ریز اندامی به نام انگل هستند. انگل‌ها حیوانات یا گیاهانی هستند که معمولاً آنقدر کوچک هستند که بدون دربین یا میکروسکوپ نمی‌توان آن‌ها را دید.
انگل‌ها می‌توانند روی یا در همه گیاهان و موجودات - از جمله شما - زندگی کنند! انگل‌ها باعث ایجاد انواع بسیاری از بیماری‌ها از جمله مالاریا و ایدز می‌شوند. انگل‌ها بسیار شایع هستند. در حقیقت، برخی از انگل‌ها حتی سایر انگل‌ها را حمل می‌کنند. موجودات زنده‌ای که انگل‌ها روی آن‌ها زندگی می‌کنند یا در آن‌ها زندگی می‌کنند، میزبان نامیده می‌شوند. به‌عنوان مثال، دهنه نوع انگل در قورباغه‌های پلنگی زندگی می‌کنند.
سال‌ها دانشمندان تصور می‌کردند که انگل‌ها زندگی ساده‌ای را داشته و برای دنیای اطراف آن‌ها اهمیت چندانی ندارند. آن‌ها اکنون فرا می‌گیرند که انگل‌ها موجودات زنده پیچیده‌ای هستند که بر بسیاری از موجودات زنده دیگر تأثیر می‌گذارند.
به‌عنوان مثال، لانتست فلوک را در نظر بگیرید. لانتست فلوک انگلی است که در گاو‌ها زندگی و تخم‌گذاری می‌کند. کود گاو تخم‌های این انگل را به زمین منتقل می‌کند. در آن‌جا حلزون‌ها کود گاو و تخم‌های لانتست فلوک را می‌خورند.
در داخل حلزون‌های میزبان، لاروها از تخم‌های فلوک بیرون می‌آیند. برای محافظت در برابر لاروها، حلزون‌ها لاروها را در توپ‌های لعابی می‌پیچند و با سرفه آن‌ها را به داخل چمن‌ها می‌اندازند. سرانجام مورچه‌ای می‌آید و توپ‌های لعابی و لاروها را می‌خورد.
لاروها به بدن مورچه حمله می‌کنند. آن‌ها به تمام قسمت‌های بدن (آن مورچه) نفوذ می‌کنند. به زودی آن‌ها کنترل مورچه میزبان، از جمله مغز آن را به دست می‌گیرند. در شب، لاروها به نوعی باعث می‌شوند که مورچه میزبان به بالای لبه چمن برود. مورچه با آرواره‌های خود لبه چمن را می‌گیرد تا گاو آن را بخورد. در داخل [سین] گاو، لاروها به فلوک‌های بالغ تبدیل می‌شوند در جایی که آن‌ها بقیه عمر خود را می‌گذرانند.
انگل‌ها ممکن است کوچک باشند، اما زندگی پیچیده‌ای دارند. دانشمندان تازه شروع به شناختن اثرگذاری انگل بر عملکرد همه گیاهان و حیوانات از جمله انسان کرده‌اند.

ریاضی (۱) و آمار و مدل سازی

۱۰۱- گزینه «۲»

(فرهادر علی نژاد)

با توجه به شکل اعضای مجموعه $A \cap B$ به صورت زیر است:

$$A \cap B = \{7, 5, 6\}$$

$$C = \{3, 5, 6, 9\}$$

$$\Rightarrow (A \cap B) \cap C = \{5, 6\}$$

تعداد زیرمجموعه‌های مجموعه k عضوی برابر است با 2^k . پس

$(A \cap B) \cap C$ ، یعنی 2^2 زیرمجموعه خواهد داشت که عبارتند از:

$$\{\emptyset\}, \{6\}, \{5, 6\}, \{5\}$$

(ریاضی (۱)، مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۴)

۱۰۲- گزینه «۲»

(مهمرب بصرایی)

$$A = 2\sqrt[3]{54} - \sqrt[3]{16} - \sqrt[3]{128} = 2\sqrt[3]{3^3 \times 2} - \sqrt[3]{2^3 \times 2} - \sqrt[3]{2^3 \times 2^3} \\ = 2 \times 3\sqrt[3]{2} - 2\sqrt[3]{2} - 4\sqrt[3]{2} = 0$$

(ریاضی (۱)، توان رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۱)

۱۰۳- گزینه «۳»

(بیلا هابی علیا)

$$x + 2y = 4 \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۳}} (x + 2y)^3 = 4^3$$

$$\Rightarrow x^3 + 6x^2y + 12xy^2 + 8y^3 = 64$$

$$\Rightarrow x^3 + 8y^3 + 6xy(x + 2y) = 64$$

$$\Rightarrow x^3 + 8y^3 + 6xy(4) = 64 \Rightarrow x^3 + 8y^3 + 24xy = 64$$

(ریاضی (۱)، چند جمله‌ای‌ها و اتحادها، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۵)

۱۰۴- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

$$\text{نامعادله اول: } 2x + 3 < 1 - 4x \Rightarrow 2x + 4x < 1 - 3$$

$$\Rightarrow 6x < -2 \Rightarrow x < \frac{-2}{6} \Rightarrow x < \frac{-1}{3}$$

$$\text{نامعادله دوم: } \frac{x+1}{3} - 1 < 2x + 3 \xrightarrow{\times 3} x + 1 - 3 < 6x + 9$$

$$\Rightarrow x - 6x < 9 + 2 \Rightarrow -5x < 11 \Rightarrow x > \frac{-11}{5}$$

$$(x > \frac{-11}{5}) \cap (x < \frac{-1}{3}) = (\frac{-11}{5} < x < \frac{-1}{3})$$

(ریاضی (۱)، نامعادلات درجه اول، صفحه‌های ۱۹۴ تا ۲۰۰)

۱۰۵- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$(-\frac{1}{3}x^2y)^2 (\frac{3}{x^3y^2})^2 (-9x)$$

$$= (-\frac{1}{3})^2 (x^2)^2 y^2 \times \frac{3^2}{(x^3)^2 (y^2)^2} \times (-9x)$$

$$= \frac{1}{9} x^4 y^2 \times \frac{27}{x^6 y^4} \times (-9x) = -\frac{27x^5 y^2}{x^9 y^4} = -\frac{27}{x^4 y^2}$$

(ریاضی (۱)، توان رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

۱۰۶- گزینه «۲»

(عمیررضا سپهری)

چون خط $y = 3x - k$ از نقطه $B(-1, 0)$ می‌گذرد، پس مختصات آن در معادله خط صدق می‌کند:

$$y = 3x - k \xrightarrow{(-1, 0)} 0 = 3(-1) - k \Rightarrow k = -3$$

$$\xrightarrow{k=-3} \text{معادله خط: } y = 3x + 3$$

حال مختصات نقطه A را در معادله خط فوق قرار می‌دهیم:

$$\begin{cases} A(2a, a-1) \\ y = 3x + 3 \Rightarrow a-1 = 3(2a) + 3 \Rightarrow a-1 = 6a+3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -5a = 4 \Rightarrow a = -\frac{4}{5} \Rightarrow a+k = -\frac{4}{5} - 3 = \frac{-19}{5}$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله خط، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۱)

۱۰۷- گزینه «۱»

(مهمرب بصرایی)

طبق رابطه فیثاغورس داریم:

$$AB = \sqrt{AC^2 - BC^2} = \sqrt{100 - 36} = \sqrt{64} = 8$$

$$\cos \hat{A} = \frac{AB}{AC} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

$$\tan \hat{A} = \frac{BC}{AB} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow \cos \hat{A} + \tan \hat{A} = \frac{4}{5} + \frac{3}{4} = \frac{16+15}{20} = \frac{31}{20}$$

(ریاضی (۱)، نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۵۵)

۱۰۸- گزینه «۴»

(عمیررضا سپهری)

هرگاه $\Delta < 0$ باشد، معادله درجه دوم ریشه حقیقی ندارد.

$$\text{گزینه «۱»: } x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow \Delta = (-6)^2 - 4(1)(9)$$

$$= 36 - 36 = 0. \text{ ریشه مضاعف دارد.}$$

$$\text{گزینه «۲»: } x^2 - \sqrt{10}x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = (-\sqrt{10})^2 - 4(1)(2)$$

$$= 10 - 8 = 2 > 0. \text{ دو ریشه حقیقی دارد.}$$

$$\text{گزینه «۳»: } -2x^2 - 4x = 0 \Rightarrow \Delta = (-4)^2 - 4(-2)(0)$$

$$= 16 - 0 = 16 > 0. \text{ دو ریشه حقیقی دارد.}$$

$$\text{گزینه «۴»: } -x^2 + x - 4 = 0 \Rightarrow \Delta = (1)^2 - 4(-1)(-4)$$

$$= 1 - 16 = -15 < 0. \text{ ریشه حقیقی ندارد.}$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه دوم و مل آن‌ها، صفحه‌های ۱۸۵ تا ۱۸۷)

۱۰۹- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

صورت و مخرج را تجزیه کرده و در صورت امکان ساده می‌کنیم:

$$\frac{(x-3)(x-4)}{(x-3)(x^2+3x+9)} \times \frac{2(x^2+3x+9)}{2(x-4)(x+5)} = \frac{1}{x+5}$$

(ریاضی (۱)، عبارات‌های گویا، صفحه‌های ۱۶۳ تا ۱۶۶)

۱۱۰- گزینه «۱»

(ریم مشتاق نظم)

ابتدا $3x^3 + 9x^2 + 8x + 4$ را بر $x^2 + 3x + 2$ تقسیم می‌کنیم. خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} & \frac{3x^3 + 9x^2 + 8x + 4}{x^2 + 3x + 2} \\ & \frac{-(3x^3 + 9x^2 + 6x)}{2x + 4} \\ & \frac{2x^3 + 9x^2 + 8x + 4}{x^2 + 3x + 2} = 2x + \frac{2x + 4}{x^2 + 3x + 2} \\ & = 2x + \frac{2(x+2)}{(x+1)(x+2)} = 2x + \frac{2}{x+1} \end{aligned}$$

بنابراین $A = 2x$ و $B = 2$ است، پس:

$$2B + A = 4 + 2x$$

(ریاضی (۱)، عبارات‌های کویا، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۷۱)

۱۱۱- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

مهم‌ترین مشکلات سرشماری:

- (۱) در دسترس نبودن تمام اعضا
- (۲) وقت‌گیر بودن دسترسی به تمام اعضا
- (۳) گران تمام شدن بررسی تمام اعضا
- (۴) از بین رفتن بخشی از جامعه

(آمار و مدل‌سازی، جامعه و نمونه، صفحه ۱۸)

۱۱۲- گزینه «۱»

(مهری ملارمغانی)

محیط تنه درختان متغیر کمی پیوسته و تعداد میوه‌های درختان متغیر کمی گسسته است.

(آمار و مدل‌سازی، متغیرهای تصادفی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۱۱۳- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

طول دسته‌ها C و نشان دسته i ام x_i

$$x_5 = x_3 + 2C \Rightarrow 32 = 20 + 2C \Rightarrow 2C = 12 \Rightarrow C = 6$$

$$x_7 = x_5 + 2C = 32 + 2 \times 6 = 44$$

$$\frac{C}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

کران بالای دسته هفتم $44 + 3 = 47$

کران پایین دسته هفتم $44 - 3 = 41$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی داده‌ها و جدول فراوانی، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۰)

۱۱۴- گزینه «۴»

(مهم بصیرایی)

مجموع فراوانی‌ها $N = 5 + 3 + 4 + 2 + 1 = 15$

$$F_3 = 5 + 3 + 4 = 12$$

$$\text{فراوانی نسبی تجمعی دسته سوم} = \frac{12}{15} = \frac{4}{5}$$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی داده‌ها و جدول فراوانی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۹)

۱۱۵- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

مد برابر x است، چون از هر عدد فقط یکی وجود دارد و x حتماً باید با یکی از این اعداد مساوی باشد تا مد منحصر به فرد باشد. از طرفی میانگین برابر مد است. لذا:

$$\frac{-20 + 50 + 90 + x + 30 + 110 + 60}{7} = x \Rightarrow \frac{360 + x}{7} = x$$

$$\Rightarrow 360 + x = 7x \Rightarrow 6x = 360 \Rightarrow x = 60$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم $20, 30, 50, 60, 90, 110$

$$\Rightarrow Q_1 + Q_3 = 30 + 90 = 120$$

$$\Rightarrow \frac{Q_1 + Q_3}{x} = \frac{120}{60} = 2$$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۲۹)

۱۱۶- گزینه «۲»

(کریم نصیری)

$$3 + 4 = 7$$

تعداد داده‌ها برابر است با:

مجموع کل داده‌ها برابر است با:

$$(3 \times 11) + (4 \times 12 / 75) = 33 + 51 = 84$$

$$\bar{x} = \frac{84}{7} = 12$$

بنابراین میانگین تمام داده‌ها برابر است با:

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۳۰)

۱۱۷- گزینه «۴»

(عمیرشا سپوری)

$$\text{فراوانی نسبی دسته اول} = \frac{f_1}{n} \Rightarrow \frac{1}{60} = \frac{f_1}{5} \Rightarrow f_1 = 12$$

$$\text{فراوانی تجمعی نسبی دسته دوم} = \frac{f_1 + f_2}{n}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{10} = \frac{12 + f_2}{60} \Rightarrow 18 = 12 + f_2 \Rightarrow f_2 = 6$$

$$\text{درصد فراوانی نسبی دسته دوم} = \frac{f_2}{n} \times 100 = \frac{6}{60} \times 100 = 10\%$$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی داده‌ها و جدول فراوانی، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۹)

۱۱۸- گزینه «۲»

(عمیرشا سپوری)

در نمودار ساقه و برگ، داده‌ها به صورت صعودی مرتب شده‌اند. چون تعداد داده‌ها برابر ۱۴ می‌باشد، پس میانه داده‌ها برابر است با:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده هشتم} + \text{داده نهم}}{2} = \frac{72 + 74}{2} = 73$$

از طرفی داده‌ای که بیش‌ترین تکرار را داشته باشد، مد داده‌ها است. پس مد برابر ۷۰ می‌باشد.

$$\text{اختلاف میانه و مد} = 73 - 70 = 3$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها و شاخص‌های مرکزی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۴۳ و ۱۱۸ تا ۱۱۳)

۱۱۹- گزینه «۱»

(لیلا غایی علیا)

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\sigma^2 = \frac{4^2 + 2^2 + 0^2 + (-1)^2 + (-2)^2 + (-3)^2}{6} = \frac{34}{6} = \frac{17}{3}$$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های پراکنگی، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۵۲)

۱۲۰- گزینه «۲»

(ممبر رضا سموری)

می‌دانیم مجموع فراوانی‌های نسبی برابر با یک می‌باشد، بنابراین داریم:

$$x = \text{فراوانی نسبی کالای B}$$

$$0/3 + x + 0/25 + 0/3 = 1 \Rightarrow x = 1 - 0/85 = 0/15$$

$$\alpha_B = \frac{f_B}{n} \times 360^\circ = \frac{15}{100} \times 360^\circ = 54^\circ$$

(آمار و مدل‌سازی، نمودارها و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۵)

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) انسان موجودی سیری‌ناپذیر است، زیرا با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد و او با عطش بیش‌تری درصدد رفع این نیازها برمی‌آید.

ب) درباره منابع و امکانات موجود در جهان که انسان برای رفع نیازهای خود از آن‌ها استفاده می‌کند، به دو نکته مهم می‌توان اشاره کرد:

۱- منابع و امکانات موجود در دسترس انسان، محدود است.

۲- منابع و امکانات مذکور قابلیت‌های مصرف متعددی دارند.

ج) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه اقتصاد برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرده و نتایج اجرای آن‌ها را از قبل پیش‌بینی کرد.

هم‌چنین، با پیش‌بینی برخی مشکلاتی که ممکن است در عرصه اقتصاد بروز کند، روش‌هایی را برای جلوگیری از بروز آن‌ها طراحی کرد.

د) برخی کالاهای مصرفی، خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان خدمات ارائه شده از سوی آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد؛ مثل اتومبیل و یخچال در منزل، به این کالاهای اقتصاد «کالاهای بادوام» می‌گویند.

ه) «هزینه فرصت» یا «هزینه فرصت از دست رفته» بیانگر آن چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و به‌عبارتی آن را از دست داده‌ایم.

در این مثال هزینه فرصت انتخاب شغل A، شغل B است که فرد از آن صرف‌نظر کرده است.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۲ تا ۴، ۹، ۱۶ و ۱۷)

۱۲۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

$$\text{میلیارد ریال } 30 = \frac{2}{3} \times 45 = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور} = \frac{3}{5} \times \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد ریال } 15 = \frac{3}{5} \times 25 = \text{هزینه استهلاک}$$

ارزش مولدغذایی + ارزش ماشین‌آلات + ارزش پوشاک = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +

$$\text{میلیارد ریال } 200 = 145 + 30 + 25 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

تولید ناخالص داخلی = تولید خالص ملی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - هزینه استهلاک -

ارزش تولید مردم کشور که در خارج ساکن هستند +

$$\text{میلیارد ریال } 205 = 200 - 15 - 25 + 45 = \text{تولید خالص ملی}$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیارد ریال $185 = 200 - 15 =$ تولید خالص داخلی

$$3,700 = \frac{185,000}{50} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۱۲۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

= میزان افزایش تولید در سال موردنظر

میزان تولید در سال پایه - میزان تولید در آن سال به قیمت پایه

میزان افزایش تولید در سال دوم

$$\text{میلیارد ریال } 480 = 5480 - 5000 =$$

میزان افزایش قیمت‌ها در سال موردنظر

میزان تولید در همان سال به قیمت ثابت - میزان تولید در آن سال به قیمت جاری =

میزان افزایش قیمت‌ها در سال سوم

$$\text{میلیارد ریال } 250 = 6500 - 6250 =$$

با محاسبه تولید کل به قیمت ثابت، اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل

از بین می‌رود و تغییرات موجود فقط نشان‌دهنده تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود.

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۲۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) معمولاً شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به‌طور مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور

هماهنگی دارد. البته دو گروه از کشورها استثنا محسوب می‌شوند؛ ۱- تعداد معدودی از کشورها که با داشتن یک ماده گران‌بها مانند نفت امکان

دسترسی به درآمد سرانه بالا را دارند. ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های توسعه خود

را بهبود بخشیده‌اند با وجود این‌که درآمد سرانه پایین دارند.

ب) امید به زندگی در ژاپن ۸۲ سال، تولید ناخالص داخلی سرانه در چین در حدود ۱۹۰۰ دلار و نرخ بی‌سوادی در موزامبیک ۵۲/۲ درصد است.

ج) کشور قطر با جمعیت ۹۱۰ هزار نفر، تولید ناخالص داخلی سرانه سالیانه در حدود ۳۴۰۰۰ دلار دارد.

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۲۵- گزینه «۱»

(فاطمه فومیان)

$$\text{میلیارد ریال } 16 = \frac{96}{6} = \frac{\text{ارزش کلای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید}} = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

$$\text{میلیارد ریال } 9/6 = \frac{10}{100} \times 96 = \text{میزان کاهش بهای کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 86/4 = 96 - 9/6 = \text{بهای جدید کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } 14/4 = \frac{86/4}{6} = \text{هزینه استهلاک سالیانه با احتساب قیمت جدید کالا}$$

$$28/8 = 14/4 \times 2 = \text{هزینه استهلاک دو سال آخر}$$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه ۸۳)

۱۲۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

$$\text{الف) ریال } 9,750,000 = 75,000,000 \times \frac{13}{100}$$

مانده خالص ماهانه

$$\text{ریال } 65,250,000 = 75,000,000 - 9,750,000$$

$$\text{ریال } 783,000,000 = 65,250,000 \times 12$$

میلیون ریال ۷۸۳

ب) میزان مالیات ماهانه بر اساس نرخ ثابت

$$\text{ریال } 7,500,000 = 75,000,000 \times \frac{10}{100}$$

ج) برای این شخص بهتر است که مالیات خود را با نرخ ثابت پرداخت کند. چون مبلغ کمتری بابت مالیات می‌پردازد.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۱۲۷- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

$$\text{الف) } 100 \times \frac{\text{سطح قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{درصد } 30 = \frac{65,000 - 50,000}{50,000} \times 100 = \text{نرخ تورم کالای A}$$

$$\text{درصد } 30 = \text{نرخ تورم کالای B} = \text{نرخ تورم کالای A}$$

$$30 = 100 \times \frac{25,000 - \text{سطح قیمت کالای B در انتهای سال}}{25,000} = \text{نرخ تورم کالای B}$$

$$10,500 = 25,000 - \text{سطح قیمت کالای B در انتهای سال}$$

$$\text{دلار } 45,500 = \text{سطح قیمت کالای B در انتهای سال} \Rightarrow$$

ب) سپرده دیداری + سپرده غیردیداری = نقدینگی

ارزش پولی اسکناس‌ها و مسکوکات در دست مردم +

$$\text{واحد پولی } 8030 = 2560 + 5470 = \text{نقدینگی}$$

ج) بورس بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه ارتباط برقرار و معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند. بورس از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راكد، حجم سرمایه‌گذاری را در جامعه افزایش می‌دهد. بورس با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

د) مشارکت حقوقی، قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین و یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

(اقتصاد، نواها و بازارهای مالی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۳۲ و ۱۴۰)

۱۲۸- گزینه «۲»

(فاطمه فقیهیان)

الف) در محور عرضه کالاها و خدمات دولت می‌تواند با تأسیس شرکت‌ها و مؤسسات مختلف فعالیت کند که به نام شرکت‌های دولتی شناخته می‌شوند. همچنین ممکن است دولت به تولید و عرضه بعضی کالاها مایل باشد و بهره‌برداری از برخی منابع و معادن را خود عهده‌دار شود برای مثال، کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فراورده‌های نفتی را به عهده بگیرد.

ب) یکی از اهداف دولت در عرضه اقتصاد، «ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بیکاری» است. برای تحقق این هدف، دولت‌ها می‌کوشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند.

ج) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل پنجاه و دوم قانون اساسی، بودجه سالانه کل کشور توسط دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۵۶، ۵۸ و ۷۳)

۱۲۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) تولیدکنندگان تلاش می‌کنند از وضعیت زبان دوری کنند. آن‌ها برای این کار باید تا حد ممکن هزینه‌های تولید را کاهش دهند، مثلاً از استخدام نیروی کار غیرلازم بپرهیزند، در مصرف مواد اولیه صرفه‌جویی کنند و جلوی ریخت‌وپاش‌ها را بگیرند. به عنوان مثال یک تولیدکننده می‌تواند با صرفه‌جویی و دقت خاص خود، هزینه‌های تولید را از سطح ده میلیون ریال به نه میلیون ریال کاهش دهد، بدون آن‌که از میزان تولید بکاهد. به این ترتیب، او با صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و جلوگیری از اتلاف و ریخت‌وپاش، یک میلیون ریال به سود خود اضافه کرده است.

ب) «نیروی انسانی» به عنوان برترین عامل تولید محسوب می‌شود و از آن به عنوان «عامل کار» نیز یاد می‌شود.

ج) از آن‌جا که افراد، تشکیل‌دهنده هر جامعه‌اند، رفتارهای اقتصادی هریک از آن‌ها - چه مثبت و چه منفی - بر «متغیرهای کلان» جامعه نیز تأثیر می‌گذارند و به همین ترتیب عملکرد آن‌ها - خواه تولیدکننده باشند و خواه مصرف‌کننده - بر «توسعه اقتصادی» جامعه مؤثر است.

د) قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان، باهم رابطه‌ای معکوس دارند. دلیل این امر آن است که با افزایش قیمت، مصرف‌کنندگان سعی می‌کنند نیازشان را با مصرف کالاهای مشابه (که قیمت آن‌ها افزایش نیافته است) برآورده کنند. بدین ترتیب مصرف‌کنندگانی که قیمت آن افزایش یافته است، کم می‌شود. علاوه بر این، می‌توان گفت با افزایش قیمت هر کالا مصرف‌کنندگان انگیزه بیشتری برای صرفه‌جویی در مصرف آن خواهند داشت. این عامل نیز می‌تواند خرید کالا را کاهش دهد.

ه) هرگاه در بازار قیمت در سطح «قیمت تعادلی» نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشانند. بدین ترتیب اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل کمبود (یعنی فزونی تقاضا بر عرضه) قیمت به سمت «قیمت تعادلی» پیش می‌رود.

و) وجود رقابت بین خریداران به نفع «فروشنندگان» است. در وضعیت «رقابت»، خریداران قدرت انتخاب دارند.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۸، ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۴۹ و ۵۰ تا ۵۲)

۱۳۰- گزینه «۲»

(نسرین بعفری)

الف) با توجه به نمودار عرضه و تقاضای کالا در قیمت ۳۰۰ تومان مقدار عرضه صفر است و دارای کمبود عرضه‌ای (مازاد تقاضا) معادل ۱۰ کیلو (۱۰-۰=۱۰) هستیم.

ب) در قیمت‌های بالای قیمت تعادلی یعنی ۶۰۰ و ۷۰۰ تومان، مازاد عرضه وجود دارد.

ج) هنگامی که قیمت کالا در حال کاهش است، مازاد عرضه وجود دارد که می‌تواند در قیمت ۶۰۰ تومان برابر با ۴ کیلو (۴=۶-۸) باشد.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۹)

۱۳۱- گزینه «۴»

(نسرین بیغری)

$$\text{درصد } 2 = \text{سهم دهک اول} = 10 \Rightarrow \frac{20}{\text{سهم دهک اول}} = 10 \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک اول}}{\text{سهم دهک اول}} = 10 \Rightarrow 1 = 10$$

(مجموع سهم تملی دهکها به جز دهک ششم و هفتم) = 1000 - مجموع سهم دهک ششم و هفتم

$$\Rightarrow 1000 - (2 + 4 + 5 + 7 + 8 + 13 + 17 + 20) = 1000 - 76 = 924$$

چون سهم دهکهای ششم و هفتم با هم برابر است، بنابراین داریم:

$$\text{درصد } 12 = 24 \div 2 = 12 = \text{سهم دهک ششم} = \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\frac{17 + 20}{2 + 4} = \frac{37}{6} = 6 \frac{1}{6} = \text{شاخص دهکها}$$

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۳۲- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول یک سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

بنابراین ردیف ۲ (درآمد صاحبان سرمایه) همان قیمت خدمات سرمایه است و ردیف ۵ (درآمد صاحبان املاک و مستغلات) همان اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶} = \frac{1}{3} \times \text{درآمد صاحبان سرمایه}$$

$$= \frac{1}{3} \times (500 + 850) = \frac{1}{3} \times 1350 = 450 = \text{میلیارد ریال}$$

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶} = \frac{1}{5} \times \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$= \frac{1}{5} \times (640 + 850) = \frac{1}{5} \times 1490 = 298 = \text{میلیارد ریال}$$

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه} = \frac{2}{3} \times \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات}$$

$$= \frac{2}{3} \times 450 = 300 = \text{میلیارد ریال}$$

$$\text{میلیارد ریال } 3028 = 500 + 450 + 300 + 640 + 298 + 850 = \text{درآمد ملی}$$

با تقسیم درآمد ملی به جمعیت کشور، درآمد سرانه به دست می‌آید.

$$\text{ریال } 60,760 = \frac{3,028,000}{50} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد سرانه}$$

مفهوم و معنای سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است. (اقتصاد، مقدمات، صفحه ۲۶)

۱۳۳- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

$$\text{ریال } 12,500,000 = 250 \times 50,000 = \text{درآمد سالانه بنگاه}$$

$$\text{ریال } 6,000,000 = 500,000 \times 12 = \text{اجاره سالانه بنگاه}$$

$$\text{ریال } 336,000 = 7,000 \times 4 \times 12 = \text{مجموع حقوق سالانه تمامی کارمندان بنگاه}$$

$$\text{ریال } 134,400 = \frac{2}{5} \times 336,000 = \text{هزینه استهلاک سالانه}$$

$$\text{ریال } 21,470,400 = 6,000,000 + 336,000 + 15,000,000 + 134,400 = \text{هزینه سالانه بنگاه}$$

$$\text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود یا زیان}$$

$$= 12,500,000 - 21,470,400 = -8,970,400 = \text{ریال (ضرر یا زیان)}$$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۳۴- گزینه «۱»

(زهرا مموری)

الف) بنگاه‌های اقتصادی، سهم عوامل تولید را متناسب با قیمت آن‌ها به صورت مزد، سود و اجاره به خانوارها می‌پردازند که در مسیر شماره «۱» نشان داده شده است.

عوامل تولید را می‌توان به سه دسته کار (نیروی انسانی)، سرمایه و زمین تقسیم کرد.

ب) خانوارها مصرف‌کننده کالاهای مختلف و در عین حال، مالک عوامل تولیدند.

ج) علاوه بر روش‌های هزینه‌ای و درآمدی برای محاسبه تولید کل جامعه، روش سومی نیز وجود دارد که «روش تولید» یا «روش ارزش افزوده» نامیده می‌شود.

د) اشخاص حقوقی در تصویر اقتصادی جامعه، بنگاه‌های اقتصادی می‌باشند.

ه) در «روش هزینه‌ای» کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها جریان پیدا می‌کند، محاسبه می‌شود. (مسیر شماره ۴)

(اقتصاد، مقدمات، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۱۳۵- گزینه «۲»

(نسرین بیغری)

همه گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» نظر طرفداران اقتصاد آزاد در محور «عرضه کالاهای و خدمات» است اما گزینه «۲» بیان‌کننده دیدگاه طرفداران اقتصاد آزاد در زمینه «وضع قوانین و سیاست‌گذاری در اقتصاد» است.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۳۶- گزینه «۳»

(آرمان عاشورالارلان)

دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های عمرانی در کشور، اوراق مشارکت منتشر می‌کنند.

(اقتصاد، نواها و بازارهای مالی، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۹)

۱۳۷- گزینه «۱»

(نسرین بیغری)

کشورها بر حسب وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را اتخاذ می‌کنند. چه بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کشورهای دیگر، بر روی کالاهای وارداتی انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی، برای نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه دهد.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه ۱۵۳)

۱۳۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

$$84,000,000 \div 4 = 21,000,000 = \text{تعداد خانوارها}$$

$$21,000,000 \times \frac{25}{100} = 5,250,000 = \text{تعداد خانوارهایی که صرفه‌جویی می‌کنند}$$

$$\text{وات } 180 = 3 \times 60 = \text{میزان صرفه‌جویی هر خانوار}$$

$$\text{وات } 945,000,000 = 5,250,000 \times 180 = \text{میزان صرفه‌جویی کل خانوارها}$$

مگاوات ۹۴۵ =

جمعیت جدید استفاده‌کننده از انرژی برق صرفه‌جویی شده

$$\text{نفر } 28,000,000 = \frac{1}{3} \times 84,000,000 =$$

تعداد خانوار جدید استفاده‌کننده از انرژی برق صرفه‌جویی شده

$$\text{خانوار } 5,600,000 = 945,000,000 \div 165 =$$

$$\frac{1}{5} = \frac{945}{4725} = \text{میزان صرفه‌جویی ظرفیت تولید برق نیروگاه}$$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه ۴۰)

۱۳۹- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) بانک مرکزی بنا به درخواست دولت، مبادرت به انتشار اسکناس جدید می‌کند که تأمین‌کننده بخشی از هزینه‌های دولت است. چنانچه اقتصاد در اشتغال کامل باشد و انتشار پول جدید با ارائه کالای جدید همراه نباشد (چون قدرت خریدی به جامعه وارد شده است که در مقابل آن کالایی وجود ندارد) تورم به همراه خواهد داشت.

ب) = حداقل قیمت یک بسته ماکارونی در بازار
میزان مالیات غیرمستقیم + قیمت تمام‌شده یک بسته ماکارونی در شرکت تولیدکننده آن
تومان $2000 = 500 + 1500$ = حداقل قیمت یک بسته ماکارونی در بازار
ج) «هزینه‌های جاری (عادی)» هزینه‌هایی هستند که به‌طور دائم وجود دارند و متناسب با سیاست‌های دولت، تغییر می‌یابند. با توجه به «رشد جمعیت و افزایش درآمد جامعه» در طی زمان، کم‌تر موردی پیش می‌آید که این هزینه‌ها «سیر نزولی» داشته باشند.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۸۲)

۱۴۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

موارد گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مربوط به منافع تولیدکنندگان از تجارت بین‌الملل و گزینه «۲» مربوط به منافع مصرف‌کنندگان از تجارت بین‌الملل است.

(اقتصاد، اقتصاد جهان، صفحه‌های ۱۵۰ و ۱۵۱)

تاریخ ادبیات (۱)

۱۴۱- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

توضیح گزینه «۴» درباره تفسیر کمبریج است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۸۹، ۹۰، ۹۲ و ۹۳)

۱۴۲- گزینه «۱»

(سیرجمال طباطبائی نژاد)

متن صورت سؤال معرف «اسدی توسی» است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۴۳- گزینه «۳»

(سیرجمال طباطبائی نژاد)

تنوع مضامین و معانی شعر عصر عنصری نسبت به دوره سامانی کم‌تر است.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۶۳)

۱۴۴- گزینه «۴»

(زهره ممبرباقری)

عبارت «الف» معرف عصر رودکی، عبارت «ب» معرف عصر انوری و عبارت «ج» معرف عصر مولوی است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۷، ۱۰۱ و ۱۲۸)

۱۴۵- گزینه «۲»

(اعظم دهقانی)

فارسی باستان: در دوره هخامنشی رایج بوده و فرمان‌ها و نامه‌های شاهان به آن زبان نوشته می‌شده است.

فارسی میانه: نگاشته‌ها و نوشته‌های بسیاری از این زبان موجود است که برخی از آن‌ها در سده‌های نخستین بعد از اسلام نوشته شده‌اند. در این زبان شعر نیز وجود داشته است.

فارسی نو: پس از ورود اسلام به ایران، زبان فارسی با استفاده از خط عربی به مرحله نوینی گام نهاد که به آن فارسی نو گفته می‌شود.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۴۶- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

دقیقی نخستین شاعری است که پس از مسعودی مروزی به نظم داستان‌های ملی ایران همت گماشت و در واقع پیشوای فردوسی در این کار بود.

الابنیه عن حقایق الادویه، قدیمی‌ترین کتابی است که به خط فارسی امروز در دست است و در تاریخ کتابت آن شکی نیست. این کتاب در سال ۴۴۷ هـ. ق. توسط اسدی توسی و در زمینه پزشکی تحریر شده است.

خلیل بن احمد - استاد سبویه - واضع علم عروض و صاحب نخستین کتاب مهم در لغت عربی بوده است.

کشف‌المحجوب، اثر ابوالحسن جلابی هجویری غزنوی بعد از شرح تعرف اسماعیل بن محمد مستملی بخاری یکی از قدیمی‌ترین متون نثر صوفیانه است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۶، ۱۸، ۳۸ و ۹۵)

۱۴۷- گزینه «۱»

(قوار باغستانی)

«بایزید، اسکندر کبیر، مهرداد و استر» اثر راسین، «فریاد، در قایق و او» اثر فریت ادگو، «سرودها، ضربات متقابل و شخصیت‌ها» اثر ازرا پاوند و «نامه دزدیده‌شده، سایه، سوسک طلایی و تیمور لنگ» اثر ادگار آلن پو هستند.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۸۷، ۲۰۴ و ۲۲۶)

۱۴۸- گزینه «۳»

(عارف‌سادات طباطبائی نژاد)

رمانتیسیسم در هر زمانی، هنر روز است و کلاسیسیسم، هنر روز قبل.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۹۱ و ۱۹۲)

۱۴۹- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

واقع‌گرایی انتقادی بر خلاف واقع‌گرایی ابتدایی که بدبینانه است، مکتبی امیدوار و خوش‌بین است. بنیان‌گذار این مکتب ظاهراً ماکسیم گورکی نویسنده نامدار روس و نویسنده کتاب مشهور «مادر» است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه ۱۹۹)

۱۵۰- گزینه «۱»

(سیرجمال طباطبائی نژاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تولستوی پیرو واقع‌گرایی ابتدایی است.

گزینه «۳»: بوالو، پیرو مکتب کلاسیسیسم است.

گزینه «۴»: مولیر، کلاسیک و ویلیام فاکنر پیرو مکتب واقع‌گرایی انتقادی است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۹۰ تا ۱۹۳)

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۵۱- گزینه «۱»

(آزمین معمار)

معاویه در مقام والی شام و سپس خلیفه مسلمانان هدفی جز تداوم قدرت و سلطه امویان از هر طریق ممکن نداشت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام، صفحه ۱۱۹)

۱۵۲- گزینه «۱»

(کنگور سراسری ۹۲)

در دوران رنسانس اروپا، اوضاع سیاسی نواحی جنوبی آن، به عکس نواحی دیگر، به‌سوی قدرت متمرکز سیر نمی‌کرد. در شبه‌جزیره بالکان، حکومت بیزانس پس از ضربه‌ای که از صلیبی‌ها خورد، دیگر نتوانست قدرت خود را بازیابد و رو به زوال رفت. پیشروی ترکان عثمانی و استقلال‌طلبی صرب‌ها و مجارها نیز این زوال را تسریع کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، اروپا در قرون وسطا، صفحه‌های ۲۲۱ و ۲۲۲)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مبینه مهین)

در دوره فرمانروایی اوکتای پسر و جانشین چنگیزخان سیاست امپراتوری مغول در برخورد با سرزمین‌های تصرف شده از جمله ایران تا حدودی ملایم‌تر شد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ایران از ورود اسلام، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

۱۵۴- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۳، با تغییر)

عصر ساسانی، به‌ویژه عصر انوشیروان، دوران شکوفایی فرهنگ و تمدن ایران باستان است.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه ۱۸۵)

۱۵۵- گزینه «۳»

(بهناز آرون)

دیوان اشرف مشابه سازمان بازرسی کنونی بوده است. این دیوان بر دخل و خرج کشور و عملکرد دیوانیان به ویژه مستوفیان نظارت می‌کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ایران از ورود اسلام، صفحه ۱۷۸)

۱۵۶- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۲)

پیدایش مسیحیت، مهم‌ترین حادثه در تاریخ روم باستان است. مسیحیان در ابتدا مسئله مهمی برای حکومت روم به‌شمار نمی‌رفتند اما به مرور به شمار و اهمیت آنان افزوده شد به‌طوری‌که موجبات خشم و نگرانی روحانیون یهودی و حاکمان رومی را فراهم آورد. از این رو، سخت‌گیری نسبت به مسیحیان افزایش یافت تا آن‌که کنستانتین به مسیحیت گروید. از این پس، این دین در اروپا رسمیت پیدا کرد و روزبه‌روز به پیروانش افزوده شد و حتی در خارج از مرزهای اروپا نیز پیروانی یافت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه ۶۹)

۱۵۷- گزینه «۲»

(علی‌مهمد کریمی)

هلاکو حکومت ایلخانیان را پس از غلبه بر اسماعیلیان و برانداختن خلافت عباسی تشکیل داد و این حکومت حدود ۸۰ سال پا برجا بود.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ایران از ورود اسلام، صفحه ۱۶۶)

۱۵۸- گزینه «۳»

(آرمین معمار)

در دوران روم باستان، پرستش میترا و اندیشه‌های مانی در اروپا رسوخ کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه ۶۹)

۱۵۹- گزینه «۳»

(ماهان آشوری)

در سده‌های نخست هجری فرماندهان و امیران مسلمان به منظور جهاد بارها به ماوراءالنهر و سرزمین‌های آن سوی سیحون لشکرکشی کردند. در جریان این لشکرکشی‌ها شماری از ترکان به اسارت مسلمانان درآمدند و به درون سرزمین‌های اسلامی راه یافتند. علاوه بر آن برخی از طوایف و قبایل ترک با پذیرش اسلام، توانستند به ماوراءالنهر و سپس خراسان و دیگر نواحی ایران نفوذ کنند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ایران از ورود اسلام، صفحه ۱۵۳)

۱۶۰- گزینه «۱»

(آرمین معمار)

در همان زمان که تمدن‌های سومر و ایلام دوران رونق و شکوفایی خود را می‌گذراندند، تمدن جیرفت در کناره‌های هلیل‌رود وجود داشت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه ۳۵)

جغرافیا (۱)

۱۶۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۲)

با توجه به آب‌وهوای مرطوب در حوضه رودهای البرز شمالی، نسبت به آب‌وهوای خشک سواحل جنوبی کشور، توسعه جلگه‌ها در سواحل شمالی بیش‌تر و سریع‌تر بوده است؛ به‌طوری‌که در محل رودهای شمالی کشور، به‌وضوح پیش‌رفتگی جلگه‌های ساحلی در دریا به چشم می‌خورد. جلگه گیلان یکی از نمونه‌های این رسوب‌گذاری است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۳»: هم‌زمان با چین خوردن و بالا آمدن کوه‌ها، سرزمین‌هایی فرونشسته، چاله‌هایی را به‌وجود آورده‌اند. برخی از این چاله‌ها تحت تأثیر عامل فرسایش به‌صورت زمین‌هایی هموار درآمده‌اند.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی، صفحه ۲۲)

۱۶۲- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۱)

تصاویر (عکس‌های) هوایی که به‌وسیله هواپیما تهیه می‌شوند، به‌دلیل دید هم‌جانبه‌ای که به‌دست می‌دهند، بسیار مفیدند. امروزه در احداث جاده‌های بین شهری، حفر تونل‌ها، جنگل‌کاری‌های مصنوعی، تعیین محدوده پارک‌های وحش، تأسیس سدها و قبل از هر کار عمرانی دیگری در سطح وسیع، از این تصاویر استفاده می‌کنند.

(جغرافیا (۱)، جغرافیا علمی برای زندگی، صفحه ۹)

۱۶۳- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۲)

اثر مثبت پدیده گلخانه‌ای آن است که از سرد شدن زیاد زمین در هنگام شب جلوگیری می‌کند و در عین حال، مانع گرم شدن بیش از حد زمین در هنگام روز می‌شود. به این پدیده، اثر «گلخانه‌ای جو» می‌گویند.

(جغرافیا (۱)، آلودگی، صفحه ۶۵)

۱۶۴- گزینه «۱»

(قارچ از کشور ۸۹، با تغییر)

در کشورهای پیشرفته صنعتی که نرخ موالید و مرگ و میر هر دو پایین است و امید به زندگی هم بالاست، قاعده هرم، باریک و هرم به شکل یک زنگ درآمده است. در این کشورها تعداد فعالان اقتصادی زیاد است ولی جمعیت به‌تدریج رو به پیری می‌رود.

(جغرافیا (۱)، جمعیت و مهاجرت، صفحه ۱۲۳)

۱۶۵- گزینه «۲»

(علی‌مهمد کریمی)

بیابان‌زایی عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است که موجب کاهش توان خاک برای رشد گیاهان می‌شود.

نکته مهم درسی:

فعالیت‌های انسانی نابخردانه توان نواحی خشک و نیمه‌خشک را به سرعت کاهش می‌دهند و موجب گسترش بیابان می‌شود.

(جغرافیا (۱)، بیابان‌ها، صفحه ۳۹)

۱۶۶- گزینه «۴»

(آزر ممموری)

قسمت «الف» دامنه غربی و قسمت «ب» دامنه شرقی کوه‌های زاگرس را نشان می‌دهد و این نکته را می‌توان از تفاوت بارش در دو دامنه پی برد.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی، صفحه ۲۰)

۱۶۷- گزینه «۱»

(شیوا شریف‌زار)

راه‌های مقابله با خطر بهمین، عبارت‌اند از: شناسایی نقاط بهمین‌خیز، ساختن مانع منحرف‌کننده بهمین، ساختن بهمین‌گیر و جلوگیری از قطع درختان و نابودی پوشش گیاهی روی دامنه‌ها

(جغرافیا (۱)، مقاطعات طبیعی، صفحه ۹۲)

۱۶۸- گزینه «۴»

(شیوا شریف زار)

جنگل‌های نواحی نیمه خشک از نظر تجاری اهمیت زیادی ندارند اما در گذران اوقات فراغت و گردشگری نقش مهمی دارند.

(یغرافیا (۱)، پنگل‌ها، صفحه ۵۹)

۱۶۹- گزینه «۴»

(مینا پراغی)

توضیح نکته درسی:

مهاجرت‌ها به دو دسته خارجی و داخلی تقسیم می‌شوند که مهاجرت خارجی شامل مهاجرت‌های اختیاری و مهاجرت‌های اجباری است و مهاجرت داخلی شامل مهاجرت از روستا به شهر، از شهر به روستا، مهاجرت‌های روزانه و فصلی است.

(یغرافیا (۱)، جمعیت و مهاجرت، صفحه ۱۳۰)

۱۷۰- گزینه «۴»

(بهناز آرون)

جغرافیادانی که موضوع توسعه را بررسی می‌کنند، به جای آن که با توجه به وسعت واقعی کشورها به تهیه نقشه جهان‌نما بپردازند، نقشه جالب دیگری را ابداع کرده‌اند. در این نقشه وسعت کشورها براساس میزان تولید ناخالص ملی آن‌ها در نظر گرفته می‌شود.

(یغرافیا (۱)، توسعه پایدار، صفحه ۱۶۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۱- گزینه «۳»

(مسعود اعتماسی)

هر کنش اجتماعی با هنجارهای خاصی سازگار است. در جامعه‌ای که نوعی از هنجارهای اجتماعی استقرار یافته است، کنش‌هایی که ناسازگار با آن هنجارها باشند، نابهنجار شمرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۷۲- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۲)

۳ ویژگی از ۶ ویژگی‌ای که ماکس وبر برای جهان متجدد قائل شده است، عبارت‌اند از:

(۱) غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به هدف: منظور از عقلانیت، عقلانیت ابزاری و منظور از هدف، امور قابل دسترس در این جهان است؛ یعنی در این جهان، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

(۲) بسط و توسعه عقلانیت ابزاری: منظور از عقلانیت ابزاری، دانش‌ها و علوم تجربی است. این علوم با روش تجربی خود، قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد.

(۳) زوال عقلانیت ذاتی: منظور از عقلانیت ذاتی، سطحی از عقلانیت است که درباره ارزش‌ها، آرمان‌ها و اهداف زندگی به تأمل بپردازد. در جهان متجدد، متافیزیک و علومی که داورای‌های ارزشی می‌کنند، از بین می‌روند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۶۸)

۱۷۳- گزینه «۴»

(آزر مهوری)

تصویر «الف» مربوط به جهان‌های اجتماعی در طول هم می‌باشد که نگاه تک‌خطی به تاریخ دارند و به جوامع مکانیکی و ارگانیکی تقسیم می‌شوند.

تصویر «ب»، مربوط به جهان‌های اجتماعی در عرض هم است، مثل فرهنگ‌ها و تمدن‌های غرب، اسلام، چین و هند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۷۴- گزینه «۱»

(آزر مهوری)

سازمان ملل بر اساس اندازه و دامنه، پدیده‌های کلان است و چون بعد محسوس دارد، عینی است. اهداف و آرمان‌ها ذهنی هستند و چون مربوط به تمامی ملل است، کلان هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۵۱)

۱۷۵- گزینه «۳»

(قارچ از کشور ۹۳)

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی:

(۱) موضوع: جامعه و پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های اندام‌وار طبیعی

(۲) روش: صرفاً حسی و تجربی

(۳) هدف: شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها

جامعه‌شناسی انتقادی:

(۱) موضوع: کنش‌های انسانی و نقش آگاهی و اراده در آن

(۲) روش: شناخت حسی و تجربی به همراه داورای‌های ارزشی

(۳) هدف: داورای نسبت به ارزش‌ها و هنجارها و ارائه توصیه‌های خود جهت رسیدن به نظام مطلوب

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۳ و ۳۴)

۱۷۶- گزینه «۴»

(اعظم مهوری)

در نظام تعلیم و تربیت:

- دفتر، قلم، تخته‌سیاه و کلاس = نمادها

- برای دانا شدن باید به مدرسه رفت. = هنجار

- دانایی بهتر از نادانی است. = ارزش

- انسان تربیت‌پذیر است. = عقاید

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۵۴)

۱۷۷- گزینه «۴»

(فاطمه ریمی)

رشد یا افول اقتصاد یک جامعه از نوع تغییراتی نیست که نشان از ظهور جهان اجتماعی جدید داشته باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

۱۷۸- گزینه «۳»

(فاطمه ریمی)

- آسیب مهم رویکرد عقلی هنگامی رخ می‌دهد که این رویکرد شناخت را فقط به معرفت عقلی محدود کند.

- سعادت و رستگاری انسانی در بازگشت به سوی خداوند و نزدیک شدن به آن هستی قدسی است.

- در جهان اساطیر علم تجربی و ابزاری نیز ارزشی ندارد؛ زیرا انسان اسطوره‌ای سلطه بر طبیعت را از راه طبیعت دنبال نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، شناخت اجتماعی، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۱ و ۱۰۳)

۱۷۹- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

کار گروهی کارگران: کنش اجتماعی

تخریب ساختمان: پیامد طبیعی یا غیرارادی کنش اجتماعی

کمک به آسیب‌دیدگان: ارزش اجتماعی

رسیدن مأمورین: هنجار اجتماعی

پرداخت جریمه: کنترل اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۱۹ تا ۲۱)

۱۸۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

شناخت علمی برای کشف واقعیت و شناخت درست و نادرست بودن امور و پدیده‌هاست و شناخت عمومی برای زندگی در جهان اجتماعی است. شناخت علمی، فواید عملی نیز دارد اما در درجه اول به دنبال کشف امور واقعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، شناخت اجتماعی، صفحه ۸۰)

ریاضی سال سوم

۱۸۵- گزینه «۲»

(معمد بهیرایی)

اگر نمودار تابع $y = x^2$ را یک واحد به سمت راست حرکت دهیم، معادله $y = (x-1)^2$ به دست می آید و اگر نمودار را ۲ واحد به سمت پایین حرکت دهیم، معادله $y = (x-1)^2 - 2$ به دست می آید.
(ریاضی سال سوم، معادله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۸۲ تا ۸۸)

۱۸۶- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

$$y = kx^2 - 2x + 1 \rightarrow \begin{cases} a = k \\ b = -2 \\ c = 1 \end{cases}$$

مقایسه با فرم استاندارد $y = ax^2 + bx + c$

بیشترین مقدار تابع (مقدار ماکزیمم) برابر عرض نقطه رأس سهمی است.

$$y_V = \frac{-\Delta}{2a} = \frac{4ac - b^2}{4a} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{4(k)(1) - (-2)^2}{4k}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{4k - 4}{4k} \Rightarrow 16k = 12k - 12 \Rightarrow 4k = -12 \Rightarrow k = -3$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۸۲ تا ۹۱)

۱۸۷- گزینه «۳»

(معمد بهیرایی)

در رأس سهمی و $A(-1, -3)$: $y = 3x^2 + 2ax + b$

در سهمی به معادله $y = a'x^2 + b'x + c'$ طول رأس سهمی به صورت

$$x_A = \frac{-b'}{2a'}$$

است. در نتیجه در سهمی به معادله

$$y = 3x^2 + 2ax + b$$

داریم:

$$-\frac{2a}{2 \times 3} = -1 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow y = 3x^2 + 6x + b$$

عرض رأس سهمی و

مختصات رأس سهمی در ضابطه سهمی صدق می کند، بنابراین داریم:

$$\Rightarrow 3 \times (-1)^2 + 6 \times (-1) + b = -3 \Rightarrow -3 + b = -3 \Rightarrow b = 0$$

$$\Rightarrow a + b = 3$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۸۲ تا ۹۵)

۱۸۸- گزینه «۳»

(لیلا فابی علیا)

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline 9 & 9 & 9 \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline 5 \\ \hline \end{array} \Rightarrow 9 \times 9 \times 9 \times 5 = 3645$$

اعداد   حرف

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه های ۹۶ تا ۱۱۶)

۱۸۹- گزینه «۳»

(عمیرضا سپوری)

از روش متمم استفاده می کنیم. ابتدا تعداد کل حالات اعداد ۵ رقمی را می یابیم و سپس تعداد حالت هایی را که دو رقم فرد کنار هم باشند را از آن کم می کنیم:

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120 = \text{تعداد اعداد پنج رقمی وقتی دو رقم فرد کنار هم باشند.}$$

$$4! \times 2! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2 \times 1 = 48 = \text{تعداد حالات مطلوب}$$

$$120 - 48 = 72$$

$$2, 4, 8, \boxed{3, 7} \Rightarrow 4! \times 2! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2 \times 1 = 48$$

آشیء

$$120 - 48 = 72 = \text{تعداد حالات مطلوب}$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه های ۹۶ تا ۱۱۶)

۱۸۱- گزینه «۲»

(معمد بهیرایی)

هنگامی مجموعه ای از زوج های مرتب تشکیل یک تابع می دهند که هیچ دو زوج مرتب متمایزی در آن مؤلفه های اول برابر نداشته باشد و اگر مؤلفه های اول آن ها با هم برابر بود، حتماً مؤلفه دوم آن ها نیز با هم برابر باشند.

$$\begin{cases} (\Delta, a^2 - 1) \in f \Rightarrow a^2 - 1 = 48 \Rightarrow a^2 = 49 \Rightarrow a = \pm 7 \\ (\Delta, 48) \in f \end{cases}$$

$$a = 7 \Rightarrow f = \{(\Delta, 48), (7, 3), (7, 2)\}$$

تابع نیست

$$a = -7 \Rightarrow f = \{(\Delta, 48), (-7, 3), (7, 2)\}$$

تابع است

پس $a = -7$ قابل قبول است. (ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۵ تا ۷)

۱۸۲- گزینه «۲»

(عمیرضا سپوری)

تابع f را برابر با $\frac{1}{2}$ قرار می دهیم:

$$\frac{2x^2}{4x-1} = \frac{1}{2} \Rightarrow 4x^2 = 4x-1$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow (2x-1)^2 = 0 \Rightarrow 2x-1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۱۵ تا ۲۳)

۱۸۳- گزینه «۳»

(رمیم مشتاق نظم)

$$f(14 - 4\sqrt{3}) = \sqrt{14 - 4\sqrt{3} - 1} + |6 - 14 + 4\sqrt{3}|$$

$$= \sqrt{13 - 4\sqrt{3}} + |-8 + 4\sqrt{3}| = \sqrt{(1 - 2\sqrt{3})^2} + |-8 + 4\sqrt{3}|$$

$$= |1 - 2\sqrt{3}| - (-8 + 4\sqrt{3})$$

$$= 2\sqrt{3} - 1 + 8 - 4\sqrt{3} = 7 - 2\sqrt{3}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۱۵ تا ۲۳)

۱۸۴- گزینه «۳»

(کوروش داودی)

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ داریم:

$$S = -\frac{b}{a}$$

حاصل جمع ریشه ها

$$P = \frac{c}{a}$$

حاصل ضرب ریشه ها

$$4x^2 - \frac{a}{2}x - 1 = 0 \Rightarrow \text{حاصل جمع ریشه ها} = -\frac{-\frac{a}{2}}{4} = \frac{a}{8}$$

$$3x^2 - \frac{2}{3}x - 2 = 0 \Rightarrow \text{حاصل جمع ریشه ها} = -\frac{-\frac{2}{3}}{3} = \frac{2}{9}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{8} = \frac{2}{9} \Rightarrow 9a = 16 \Rightarrow a = \frac{16}{9}$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۶۷ تا ۷۰)

۱۹۰- گزینه «۳»

(ممبرضا سیوری)

انتخاب حداقل دو مه‌ره قرمز از میان سه مه‌ره، یعنی این‌که دو مه‌ره قرمز و یک مه‌ره آبی باشند یا این‌که هر سه مه‌ره قرمز باشند، پس داریم:

$$\binom{5}{2} \times \binom{2}{1} + \binom{5}{3} \times \binom{2}{0} = \left(\frac{5!}{3! \times 2!} \times \frac{2!}{1! \times 1!} \right) + \left(\frac{5!}{2! \times 3!} \times \frac{2!}{2! \times 0!} \right) \\ = \left(\frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1} \times \frac{2 \times 1}{1 \times 1} \right) + \left(\frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 1 \times 3!} \times \frac{2 \times 1}{2 \times 1} \right) = (10 \times 2) + (10 \times 1) = 30$$

(ریاضی سال سوم، ترکیبیات، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۸)

تاریخ ادبیات (۲)

۱۹۱- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تاریخ تطور نظم فارسی از روی تقریرات بهار تدوین شده است. گزینه «۲»: امثال و حکم از مهم‌ترین آثار تحقیقی دهخداست که طی دوران دوم حیات وی و به دور از جریان‌ها و فعالیت‌های سیاسی دهخدا به رشته تحریر درآمده است.

گزینه «۳»: اشعار سید اشرف‌الدین حسینی به زبان مردم کوچه و بازار است، بنابراین نمی‌توان شعر او را از لحاظ فنی و جوهر شعری بلندپایه ارزیابی کرد.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۸، ۱۱۱ و ۱۱۶)

۱۹۲- گزینه «۱»

(سیدفهمال طباطبایی نژاد)

صباحی بیدگلی، میرزا محمود فدایی مازندرانی و وصال شیرازی از مقلدان ترکیب‌بند عاشورایی محتشم به‌شمار می‌آیند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۴۶)

۱۹۳- گزینه «۴»

(سیهر حسن‌فان‌پور)

«جلالیه» نام مجموعه غزلیات محتشم کاشانی است که زمینه اصلی آن عشق است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۹۴- گزینه «۱»

(سیهر حسن‌فان‌پور)

متن صورت سؤال معرف «سیدکریم امیری فیروزکوهی» است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۱۹۵- گزینه «۳»

(سیهر حسن‌فان‌پور)

در میان آثار صورت سؤال، آرش کمان‌گیر، پالیزبان و روش تحقیق در دستور زبان فارسی از مهرداد اوستا، دو مرغ بهشتی از شهریار و جغد جنگ از ملک‌الشعرا بهار است. شش اثر دیگر به مهدی حمیدی تعلق دارند.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۵۷، ۱۵۸ و ۱۶۰)

۱۹۶- گزینه «۱»

(زهره ممبرباقری)

عبارت «الف» معرف عبدالرحیم تبریزی معروف به طالبوف، عبارت «ب» معرف میرسید محمدعلی مشتاق اصفهانی و عبارت «ج» معرف رهی معیری است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۶۰، ۶۶ و ۱۵۵)

۱۹۷- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

کابوس‌های بیروت: غادةالسمان

فاجعة رمضان: جرجی زیدان

داستان پدربزرگ من و شیء گم‌شده: جمال بنوره

رودخانه و سرود غریبان: یوسف ادريس

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۹۶ و ۲۰۰ تا ۲۰۲)

۱۹۸- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

«فدریکو گارسیا لورکا» با کتاب «شاعر در نیویورک» به سوررئالیسم روی آورد.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۷۰، ۱۷۱ و ۱۷۲)

۱۹۹- گزینه «۳»

(فارج از کشور ۸۸)

«فدریکو گارسیا لورکا» از جمله چهره‌های مشهور مکتب سوررئالیسم است و «رولان بارت» نقاد معاصر فرانسوی می‌باشد.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه‌های ۱۶۷، ۱۷۳ و ۱۷۷)

۲۰۰- گزینه «۳»

(فارج از کشور ۹۳)

مجموعه داستان «قهوه‌خانه باشوره» اثر خلیل سواحری، بیانگر «اولین واکنش فلسطینیان در برابر فشارهای اسرائیل بر نوار غربی فلسطین» است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات جهان، صفحه ۲۰۰)

آرایه‌های ادبی

۲۰۱- گزینه «۱»

(وفید رضا زاده)

چهار تشبیه: معشوق به «مهر» و «قمر» تشبیه و از آن‌ها برتر دانسته شده است. / تشبیه زلف به شب و رو به مه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دو تشبیه: شمع صفت / من که پروانه‌ام

گزینه «۳»: دو تشبیه: رخ معشوق به جویبار تشبیه و از آن هم برتر دانسته شده است. / نسخه حسن رخ

گزینه «۴»: دو تشبیه: (۱) قافله صبح (۲) پرده شام

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۵۴ و ۵۹)

۲۰۲- گزینه «۱»

(ممبر مهرنی)

بیت «ج»: «لب» مجاز از دهان / بیت «د»: «خون» مجاز از کشتن

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه ۷۷)

۲۰۳- گزینه «۱»

(وفید رضا زاده)

«خوردن و نشستن» در جایگاهی که سجع برقرار کنند، قرار نگرفته‌اند.

(آرایه‌های ادبی، بدیع لفظی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۰۴- گزینه «۲»

(علیرضا پعفری)

روز: لf ۱، شب: لf ۲ / زلف: نf ۲، رخ: نf ۱

(آرایه‌های ادبی، بدیع معنوی، صفحه ۱۵۵)

۲۰۵- گزینه ۲»

(عمید مهرئی)

راه ایهام دارد: ۱- طریق، مسیر و جاده ۲- نغمه و آهنگ
عشاق ایهام دارد: ۱- عاشقان ۲- از مقام‌های موسیقی

(آرایه‌های ادبی، بریع معنوی، صفحه ۱۴۸)

۲۰۶- گزینه ۴»

(سیر علیرضا اهرمی)

بیت فاقد استعاره و دارای دو کنایه است. یکی «پرده بر چیزی پوشیدن» و دیگری «دامن پوشیدن» که هر دو دلالت بر پنهان کردن دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت فاقد استعاره و دارای ۳ کنایه است.

گزینه ۲: بیت دارای یک استعاره (از نوع تشخیصی) و دو کنایه است.

گزینه ۳: بیت فاقد استعاره و دارای یک کنایه است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۲۰۷- گزینه ۳»

(عمید مهرئی)

جناس تام: «باد» در مصراع نخست: جریان هوا، «باد» در مصراع دوم: فعل اسنادی به معنای باشد / جناس ناقص: «باد» و «داد»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد جناس / موازنه دارد.

گزینه ۲: فاقد جناس ناقص / واج‌آرایی در صامت «د» و «ب»

گزینه ۴: فاقد ترصیع / اشتقاق: «دیده» و «دیدار»

(آرایه‌های ادبی، بریع لفظی، ترکیبی)

۲۰۸- گزینه ۱»

(مسن اصغری)

جناس: بلا و بالا / ایهام: ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تلمیح: به داستان حضرت عیسی و دم جان‌بخش او اشاره دارد. / حس‌آمیزی: شنیدن بو

گزینه ۳: ایهام تناسب: عین ۱- نهایت، کمال (معنای موردنظر) ۲- چشم (با ابرو و چشم تناسب دارد) / تشبیه: محراب ابرو

گزینه ۴: تضاد: نرم و سخت / اغراق: بزرگ‌نمایی در توصیف آه (با آه گرم سنگ را نرم می‌سازم)

(آرایه‌های ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۲۰۹- گزینه ۴»

(عمید مهرئی)

بیت (ج) اغراق: بزرگ‌نمایی در میزان اشک شاعر

بیت (الف) ایهام: «جمع»: ۱- گروه ۲- آسوده، آسودگی

بیت (ه) حسن تعلیل: شاعر علت روییدن لاله و سوری در دشت را اشک خود می‌داند.

بیت (د) استعاره: «خون ریختن لب» استعاره و تشخیص است.

بیت (ب) حس‌آمیزی: جان شیرین

(آرایه‌های ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۲۱۰- گزینه ۲»

(مسن خدایی)

بیت «ب» لف و نشر دارد. / زهد خشک در بیت «ج» حس‌آمیزی دارد. / مصرع اول بیت «ه» حسن تعلیل دارد.

در بیت «د»، «هوا» ایهام تناسب دارد. معنی نزدیک: هوس و میل و معنی دور: هوا یا گاز بی‌زنگ و بو که کاربرد ندارد ولی با خاک تناسب دارد. / لب میگون در بیت «الف» تشبیه دارد.

(آرایه‌های ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

تاریخ ایران و جهان (۲)

۲۱۱- گزینه ۳»

(مبیه مصبی)

تسلط کامل انگلستان بر هند به آسانی صورت نگرفت. آنان شیوه‌های گوناگونی برای تسلط بر هند به کار بردند اما حفظ هندوستان دشوارتر از فتح آن بود؛ تنوع قومی، نژادی، زبانی و دینی هندوستان و هم‌چنین دوری از انگلستان و وجود رقیبان سرسخت اروپایی بر مشکلات آن می‌افزود.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه ۶۲)

۲۱۲- گزینه ۱»

(بهناز آرون)

اختلاف میان رهبران نهضت که روزبه‌روز بر دامنه آن افزوده می‌شد، ضربه اساسی بر پیکر نهضت وارد آورد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۹۹)

۲۱۳- گزینه ۲»

(شیوا شریف‌زار)

سازمان چریک‌های فدایی خلق از همان ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند و تعدادی از آن‌ها در درگیری با مأموران رژیم و یا در زندان به قتل رسیدند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۲۱۴ و ۲۱۵)

۲۱۴- گزینه ۲»

(شیوا شریف‌زار)

روز به روز با اختراعات جدید، ماشین‌های تازه جای کارگران را در کارخانه‌ها می‌گرفتند. کارگرانی که بیکار می‌شدند، ماشین‌ها را عامل بیکاری و فقر خود می‌دانستند؛ اما به تدریج متوجه شدند نظام اقتصادی و صنعتی که در آن افزایش تولید و سود اهمیت داشت، مسئول فقر و بیکاری آن‌ها است.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه ۳۴)

۲۱۵- گزینه ۳»

(داور اورنگ)

جنگ اول تریاک، به انعقاد قراردادی استعماری منجر شد که به موجب آن، علاوه بر بندر هنگ‌کنگ پنج بندر دیگر نیز به بیگانگان اختصاص یافت. حق کاپیتولاسیون برقرار شد و به چینی‌ها حق داده شد تا هم چنان تریاک مصرف کنند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه ۶۵)

۲۱۶- گزینه ۳»

(علی‌ممد کریمی)

با تلاش امیرکبیر و با وساطت روسیه و انگلستان، قرارداد ارزنة‌الروم دوم میان دولت ایران و دولت عثمانی منعقد شد و اختلافات مرزی دو کشور خاتمه پیدا کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۴۰)

۲۲۴- گزینه «۲» (فارج از کشور ۸۸)
کشورهایی مانند کانادا و روسیه با وجود وسعت زیاد، به دلیل موقع ریاضی یعنی قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی بالا، توان کمی برای کشاورزی دارند.
(یغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۲)

۲۲۵- گزینه «۳» (آزراه میرزایی)
برخان از اشکال تراکمی در بیابان است.
وزیدن بادهای غالب عمود بر هم از ویژگی‌های تشکیل سیف است.
(یغرافیا (۲)، نوامی گرم و فُشک، صفحه ۶۸)

۲۲۶- گزینه «۴» (کنکور سراسری ۹۰)
در سمت راست نیم‌رخ مورد نظر، خطوط منحنی میزان به هم فشرده و نزدیک هستند که بیان‌گر شیب زیاد در این ناحیه است (نادرستی گزینه‌های «۱» و «۳» و از آن جایی که اعداد روی منحنی میزان در حال زیاد شدن هستند، قله را نشان می‌دهد. (نادرستی گزینه «۲»)
(یغرافیا (۲)، نوامی کوهستانی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۲۲۷- گزینه «۴» (بهناز آرون)
جریان اقیانوسی گلف استریم علاوه بر تعدیل درجه حرارت و افزایش بارش، امکان کشتیرانی را در اقیانوس منجمد شمالی فراهم می‌کند. وجود این جریان‌های گرم باعث افزایش دما در مقیاس کوچک، افزایش حرکات آب، افزایش اکسیژن محلول در آب و جذب دسته‌های عظیم ماهی شده است.
(یغرافیا (۲)، نوامی قطبی، صفحه ۱۰۱)

۲۲۸- گزینه «۱» (بهناز آرون)
کشورهایی که صرفاً بخش گوسفندداری آن کوهستانی است، عبارت‌اند از: غرب آرژانتین، شرق استرالیا و نیمه غربی ایران.
(یغرافیا (۲)، نوامی کوهستانی، صفحه ۵۸)

۲۲۹- گزینه «۲» (آزراه میرزایی)
در شهر قاهره طرح ایجاد شهرهای جدید به دلیل مسائلی چون پیش‌بینی نکردن امکانات اشتغال در این شهرها و قرار گرفتن دو شهر در حاشیه غربی صحرا، این طرح چندان موفق نبوده است.
(یغرافیا (۲)، سکونگاه‌های شهری و روستایی، صفحه ۱۳۴)

۲۳۰- گزینه «۱» (فاطمه سفایی)
رشته کوه پیرنه، مرز میان فرانسه و اسپانیا است که جزو مرزهای طبیعی بوده و به طور نسبی دائمی بوده و در کوتاه‌مدت تغییر چندانی نمی‌کند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: در تعیین مرزهای بین‌المللی جاهایی که عوارض طبیعی وجود ندارد، از خطوط نصف‌النهار، مدار یا خطوط مستقیم استفاده می‌شود.
گزینه «۳»: مرز میان این دو کشور از نوع مرزهای پیشتانز (پیشین یا قبل از سکونت) است.
گزینه «۴»: مرز این دو کشور از نوع تطبیقی است که بعد از استقرار اجتماعات انسانی و منطبق با الگوهای فرهنگی و قومی تعیین شده‌اند.
(یغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۸)

۲۱۷- گزینه «۴» (فرشاد رودباری)
موارد گزینه «۴» خواسته‌های مردم در مهاجرت صغرا را نشان می‌دهد.
(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۶۵)

۲۱۸- گزینه «۳» (فارج از کشور ۹۳)
پس از سرکوبی شورش خزل و برخی شورش‌های پراکنده دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان در غیبت احمدشاه به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.
(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۱۸۷)

۲۱۹- گزینه «۳» (فاطمه سفایی)
شیوه استعمارگری آمریکا به این صورت بود که کالاهای خود را به کشورهای دیگر صادر می‌کرد، سرمایه‌های خود را در راه آهن و معادن و سایر مؤسسات اقتصادی کشورهای آمریکای لاتین به کار می‌انداخت و به دولت‌های آن‌ها نیز وام می‌داد.
(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۲۲۰- گزینه «۴» (شیوا شریف‌زاد)
اعتراض مردم و علمای دینی به دستگیری امام خمینی سبب شد تا حکومت پهلوی بعد از ۱۰ ماه حبس و حصر رهبر نهضت، ایشان را در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۳۴۳ آزاد کند.
(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۱۱)

جغرافیا (۲)

۲۲۱- گزینه «۲» (فارج از کشور ۹۱)
بخش‌های غیرزنده محیط زمین - یعنی سنگ‌کره، آب‌کره و هواکره - بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و در نتیجه، شرایط زندگی مطلوب را در زیست‌کره فراهم می‌آورند.
(یغرافیا (۲)، ناهیه پیست؟، صفحه ۸۱)

۲۲۲- گزینه «۴» (آذر مغموری)
تصویر، یک آب‌شیرین‌کن خورشیدی را نشان می‌دهد که از موارد به‌کارگیری فناوری جدید در آب‌رسانی است.
(یغرافیا (۲)، نوامی گرم و فُشک، صفحه ۷۳)

۲۲۳- گزینه «۴» (کنکور سراسری ۸۹)
در طبیعت عواملی پیوسته، سواحل را تغییر می‌دهند. امواج، جزرومد، جریان‌های دریایی طولی، یخچال‌های طبیعی و بادهای آن جمله‌اند که به‌صورت فرسایش، حمل و رسوب‌گذاری در سواحل تغییر ایجاد می‌کنند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: عواملی چون مرجان‌ها، فعالیت‌های آتش‌فشانی و تغییرات سطح آب دریاها در «پیدایش» انواع سواحل مؤثرند.
(یغرافیا (۲)، نوامی ساحلی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۳۱- گزینه «۲»

(ماهان آشوری)

نوع ارتباط و چینش پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی را شکل می‌دهد و نظام اجتماعی، مجموعه پدیده‌های جهان اجتماعی با توجه به ساختار و ارتباط آن‌ها با یکدیگر می‌باشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه ۱۰)

۲۳۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

عبارت اول و دوم به فرهنگ عمومی اشاره دارد و عبارت سوم به خرده‌فرهنگ.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۳۳- گزینه «۱»

(شیوا شریف‌زاد)

با آن‌که نهادهای اجتماعی ابعاد فرهنگی دارند ولی همه آن‌ها نهاد فرهنگی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه ۲۰)

۲۳۴- گزینه «۲»

(کنکلور سراسری ۹۳)

گزینه «۲»: صحیح - غلط (هویت فرهنگی به اقتضای بخش‌های مختلف اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی متفاوتی را پدید می‌آورد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غلط (هویت فرهنگی جامعه تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش افراد جامعه باشند، دوام می‌آورد؛ در غیر این صورت نابود می‌شود). - صحیح

گزینه «۳»: غلط (هویت اجتماعی افراد همواره، در پرتو هویت فرهنگی جامعه شکل می‌گیرد). - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۸، ۵۷ و ۵۸)

۲۳۵- گزینه «۲»

(آزر مضموری)

محیط‌های جغرافیایی مختلف تأثیراتی در مناسبات و روابط اجتماعی می‌گذارند و در شرایط اقلیمی مختلف، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۳۶- گزینه «۴»

(کنکلور سراسری ۹۲)

تا هنگامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و این تغییرات، نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد و به همین دلیل، این‌گونه تغییرات می‌تواند مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه ۵۴)

۲۳۷- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

(آزیتا بیدقی)

- هویت فرهنگی جوامع اسلامی در تصویر القایی تاریخ‌نگاران غربی و مستشرقان، توحیدی یا حتی اساطیری نیست بلکه هویتی سکولار و دنیوی است.

- فرهنگ اسلامی طی سده‌های مختلف یا مانند آن‌چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود، هضم و جذب کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲۳۸- گزینه «۱»

(الله فضری)

اگر نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینه تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد.

اگر رویکرد نظام سیاسی در جهت بازار آزاد و حاکمیت سرمایه باشد، بر شکاف طبقاتی جامعه می‌افزاید. نظام سیاسی می‌تواند با وضع قوانین و مقررات مالی از گردش ثروت بین قشرهای محدودی از جامعه پیشگیری کند. نظام اقتصادی می‌تواند با بحران‌های واقعی یا کاذب، زمینه فروپاشی نظام سیاسی را فراهم کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۳۹- گزینه «۳»

(فارج از کشور ۹۲)

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه ۵۴)

۲۴۰- گزینه «۲»

(الهام میرزایی)

الف) از نظر کسانی که جهان‌بینی دنیوی دارند و شناخت علمی را به دانش تجربی و حسی محدود می‌کنند، انسان در گزینش ارزش‌های سیاسی هیچ معیار علمی ندارد و سیاستمداران تنها بر اساس گرایش‌های شخصی و اجتماعی خود، برخی از این ارزش‌ها را انتخاب می‌کنند.

ب) کسانی که جغرافیای هستی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و شناخت علمی را به دانش تجربی و حسی منحصر نمی‌کنند، با استفاده از شناخت عقلانی و شناخت وحیانی، به تفسیر علمی نسبت به هر یک از ارزش‌های سیاسی می‌پردازند.

(جامعه‌شناسی (۲)، قدرت و سیاست، صفحه ۸۳)

منطق و فلسفه سال سوم

۲۴۱- گزینه «۲»

(موسی اکبری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قسمت دوم این گزینه مربوط به مفاهیم ذاتی است و رنگ‌پذیر بودن برای حیوان ذاتی نیست.

گزینه «۳»: یک مفهوم ذاتی علت دارد و علت آن همان علت پیدایش ذات است.

گزینه «۴»: درک مفهوم حیوان بدون درک ذاتی آن امکان‌پذیر نیست، نه بدون درک مفاهیم عرضی از جمله رنگ‌پذیر بودن.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۴۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۴)

نتیجه «موجبه کلی» فقط از شکل اول قیاس اقترانی حاصل می‌شود که در آن حد وسط در مقدمه اول (صغرا)، محمول و در مقدمه دوم (کبرا)، موضوع است.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۲۴۳- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

- اگر رابطه معرف با معرف عموم و خصوص من وجه باشد، تعریف نه جامع است و نه مانع؛ اما می‌توان مفاهیم درونی در آن یافت و ممکن است همه مفاهیم معرف با معرف در ارتباط باشند. مثال: تعریف انسان به «حیوان سیاه». در این تعریف هر دو مفهوم «حیوان» و «سیاه» با مفهوم انسان در ارتباطند اما تعریف نه جامع است و نه مانع. به علاوه مفهوم «حیوان» برای انسان یک مفهوم درونی (جنس) است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

- اگر رابطه معرف و معرف، تباین باشد نیز تعریف نه جامع است و نه مانع اما ممکن است برخی مفاهیم به کار رفته در معرف با معرف در ارتباط باشند. مثال: تعریف انسان به «حیوان پوزه‌دار» که در آن مفهوم «حیوان» مرتبط با انسان است. (رد گزینه ۱).

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۹ تا ۱۱ و ۱۳ و ۱۵)

۲۴۴- گزینه «۱»

(فاطمه شهبیری)

کلیات یا «غیرذاتی» هستند یا «غیرعرضی» و یک مفهوم کلی نمی‌تواند هم غیرذاتی باشد و هم غیرعرضی و نمی‌تواند نه غیرذاتی باشد و نه غیرعرضی.

(منطق، استرلال، صفحه ۴۰)

۲۴۵- گزینه «۲»

(نرا یاری)

«مجربات»: قضایایی هستند که با تجربه‌های دقیق و مکرر به اثبات می‌رسند. «متواترات»: قضایایی هستند که به سبب شهادت و روایت افراد

بسیار که احتمال تبانی بین آن‌ها نمی‌رود، ایجاد یقین می‌کنند.

«مشهورات»: قضایایی هستند که زبانزد همه است و موجب اعتقاد به آن‌ها از طریق شهادت مردم است. «مخیلات»: قضایایی هستند که از خیال مایه می‌گیرند و برای انگیزتن خیال به کار می‌روند.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۷۹ و ۸۲)

۲۴۶- گزینه «۴»

(موسی اکبری)

گاهی انسان به جای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده و شرح می‌دهد. این‌ها تعریف حقیقی نیستند و در منطق به آن شرح لفظ یا شرح اسم گفته می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این عبارت هیچ مفهوم جزئی وجود ندارد.

گزینه «۲»: اقسام علم و ادراک تصور و تصدیق هستند.

گزینه «۳»: در این عبارت کلمات کاملاً روشن هستند.

(منطق، تعریف، صفحه ۲۸)

۲۴۷- گزینه «۱»

(عمید مهرئی)

هرگاه شرایط عکس رعایت نشود، دچار مغالطه «ایهام انعکاس» خواهیم شد. در این سؤال نیز گوینده به اشتباه از موجبه جزئی (که عکس نقیض لازم‌الصدق ندارد) عکس نقیض گرفته است.

(منطق، استرلال، صفحه ۸۹)

۲۴۸- گزینه «۱»

(عمید مهرئی)

به عقیده پروتاگوراس، همه چیز نسبی و موقتی است و حقیقت به معنای دانشی پایدار و ثابت هرگز به دست نمی‌آید. شعار او این بود که: «انسان معیار همه چیز است!» و چون همگان نمی‌توانند در هیچ اصل مشترکی به نام «حقیقت» به وحدت نظر برسند، پس حقیقت جنبه خصوصی و شخصی دارد و هر کس هر چه بپندارد و تخیل کند برای او حقیقت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: پروتاگوراس انسان را معیار همه چیز می‌دید و برای حیوانات از این جهت ارزشی قائل نبود.

گزینه «۳»: از نظر پروتاگوراس در اصل مشترکی به نام حقیقت نمی‌توان به وحدت نظر رسید.

گزینه «۴»: از نظر پروتاگوراس حقیقت به معنای دانش ثابت و پایدار به دست نمی‌آید.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۲۴)

۲۴۹- گزینه «۱»

(موسی اکبری)

سقراط با فریاد «خود را بشناس» به مخاطب خود می‌آموزد که با تکیه بر عقل خدادادی می‌توان از وسوسه شک و گمان خلاصی یافت و راه حقیقت را پیمود.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۴۱)

۲۵۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۶)

مفهوم «حیوان» حکایت از جنس انسان دارد و جنس همان ماده است و مفهوم «ناطق» از آن جهت که تنها نشان دهنده نوع انسان است و نوع برابر است با صورت، می‌تواند علت صوری قرار بگیرد.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۶۳)

روان‌شناسی

۲۵۱- گزینه «۴»

(میثا توکلی نژاد)

از معایب روش مشاهده می‌توان به عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار اشاره کرد و علاوه بر این اطلاعاتی که از این طریق به دست می‌آید، نمی‌تواند رابطه علت و معلولی را نشان دهد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۲۵۲- گزینه «۴»

(بهاره اکبری)

یک روان‌شناس بالینی افکار فرد مراجعه کننده افسرده‌اش را کندوکاو کرده تا علت افسردگی او را بیابد. مشاوره به مدیران و کارکنان یک کارخانه یا سازمان کار روان‌شناسی که در سازمان حضور دارد (روان‌شناس صنعتی سازمانی) می‌باشد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۲)

۲۵۳- گزینه «۳»

(رویا رهمانی)

روان‌شناسان انسان‌گرا بر این باورند که روان‌شناسی باید با تجربه «غیرعینی (ذهنی)» و «هشیار» فرد مرتبط باشد. این رویکرد استفاده از روش‌های علمی مرسوم را برای مطالعه انسان «نامناسب» می‌داند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۱۵)

۲۵۴- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۲)

آموزش زبان دوم به کودک معمولاً زمانی بیش‌تر موفق خواهد بود که کودک «زبان اول را به خوبی فرا گرفته باشد.» به همین دلیل، سنین «۴-۵ سالگی» شروع خوبی برای آموزش زبان دوم است. البته باید دانست که میزان موفقیت در آموزش زبان دوم، از یک کودک به کودک دیگر یا از پدر و مادر و معلمی به پدر و مادر و معلمی دیگر و نیز از برنامه‌ای به برنامه دیگر متفاوت است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۵۰)

۲۵۵- گزینه «۱»

(بهاره اکبری)

«تفکر فرضیه‌سازی» این امکان را به نوجوان می‌دهد که هر فرضیه‌ای را در نظر بگیرد و آن را بیازماید حتی اگرچه این دیدگاه را باور نداشته باشد و یا آن فکر را منطبق بر واقعیت نبیند. تفکر فرضیه‌سازی به نوجوان امکان می‌دهد که زندگی را به نوعی دیگر تعریف کند، شرایط کنونی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد، با تفکر انتقادی به محیط پیرامون خود نگاه کند و فرضیه‌های جدیدی را بسازد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۵۸)

۲۵۶- گزینه «۳»

(مریم احمدی)

رشد زیستی - اجتماعی در دوره کودکی اول در جنبه‌های مختلف اتفاق می‌افتد؛ از جمله شکل، قیافه و اندازه کودک تغییر زیادی می‌کند، به نحوی که مثلاً کودک شش‌ساله نمی‌تواند عکس دوره قبل خود را تشخیص دهد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۴۵)

۲۵۷- گزینه «۳»

(رویا رهمانی)

دلایل استفاده نوجوان از خود کاذب: ۱- خود واقعی او مورد قبول دیگران نباشد ۲- رضایت و خشنودی دیگران را به دست آورد. ۳- مورد آزمایش قرار دادن خودهای مختلف برای پیدا کردن خود واقعی.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۶۴)

۲۵۸- گزینه «۱»

(مریم احمدی)

تحلیل فرایند ارتباط دو انسان: رمزگذاری پیام توسط فرستنده، به صورت نمادهای صوتی (گفتن) یا نمادهای تصویری (نوشتن) و رمزگشایی پیام توسط دریافت کننده به صورت تبدیل نمادها به ایده است.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۱۰۰)

۲۵۹- گزینه «۲»

(کتاب نوروز)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همان‌طور که در باورقی صفحه ۹۵ کتاب درسی آمده است، در حافظه حسی، ادراک صورت نمی‌گیرد.

گزینه «۳»: بیماری‌هایی مثل آلزایمر و پارکینسون نشان‌دهنده ارتباط موازی بین انواع حافظه است، نه ارتباط سلسله‌مراتبی یا زنجیره‌ای.

گزینه «۴»: حافظه‌های حسی، کوتاه‌مدت و بلندمدت، ارتباط زنجیره‌ای با یکدیگر دارند، زیرا اطلاعات برای ورود به حافظه بلندمدت باید از حافظه کوتاه‌مدت عبور کرده باشند.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۲۶۰- گزینه «۴»

(آرزو مموری)

هر قدر هدف قوی‌تر، فوری‌تر و بااهمیت‌تر باشد، میزان ناکامی در اثر عدم دست‌یابی به آن افزایش می‌یابد. ناکامی به دو دسته بیرونی و شخصی (ناشی از ناتوانی فرد) تقسیم می‌گردد و ناکامی بیرونی شامل ناکامی اجتماعی و غیراجتماعی (طبیعی) می‌شود. گزینه «۴» نوعی ناکامی بیرونی اجتماعی است.

(روان‌شناسی، سلامت روانی و افتلال روانی، صفحه ۱۲۶)